

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!

For liberation of Lithuania!
For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
**LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.**
Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika..	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Kapitalas tėvynei

Procentai lietuvybei

KANADOS LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMO PROGA

STEPAS JAKUBICKAS

Apie Fondo paskirtį, jo reikalingumą ir svarbą, Kanados lietuviai yra per spaudą informuoti. Fondo kapitalas neliečiamas. Jis yra skiriamas Lietuvos atečiai. Fondo procentais — padėti užsienyje gyvenantiems lietuviams išlikti gyvais lietuviams, išlaikyti lietuvių kalbą, lietuviškas tradicijas, lietuvišką tautinę kultūrą ir remti mūsų tautos išlaisvinimo pastangas.

Mes žinome, kad mūsų tautos dalis, kuri neša priveržiamųjų darbų vergiją Rusijos gilumoje, šito darbo atlikti negali. Mes taipogi žinome, kad pavergtoje Lietuvoje lietuviai yra apipletoti, nualinti ir ubagiškais kolchozininkais paversti. Jie yra fiziškai ir dvasiškai pavergti. Jų visos vilys dėl Lietuvos ateities yra sudėtos ir užsienyje laisvai gyvenančių lietuvių širdis.

Todėl mes, kuriems Dievo yra skirta geresnio gyvenimo dalis, neapvilkiame mūsų tautos lūkesčių, neapvilkiame Lietuvos. Atsiminkime, kad karo audrose ir baisiuose bombardavimuose likimas mus išsaugojo ir atidavė į šį laisvą ir turtingą kraštą ne dėl to, kad mes čia gyventume tik sau, ne jausdami jokio ryšio, nei pareigos savo tautai, savo protėvių žemei Lietuvai. Mūsų paskirtis ir mūsų didžioji pareiga yra uždegti tą amžinąją lietuvišką ugnį — savo įnašais įgalinti Lietuvii Fondą, kad jis lyg toji amžinoji ugnis amžinai degtų, gaivintų ir stiprintų lietuvių visuose mūsų tautos laisvės ir tautinės kultūros darbuose.

Šiame darbe, dabartinis Kanados Lietuvių Fondo Organizacinis Komitetas, Vinco Ignaičio, Stepo Jakubicko ir Petro Januškos sudėtyje, yra

atlikę visus tam reikalui paruošiamuosius ir pradinius darbus. Suorganizuotos Fondo atstovybės vietovėse ir pirmieji Fondo iniciatoriai, kurie savo pirmaisiais įnašais yra davę Fondui pradžią. Čia yra džiugu pastebėti, kad tu pirmųjų Fondo iniciatorių tarpe yra ir po 500 ir po 1000 dolerių įnešusių. Kiti yra įnešę po 100 dolerių, bet pasižada, pagal galimybes iki 1000 įnešti.

Siekiant Fondo darbų bei veiklos veiksmingumo balandžio mėn., 18 d., 2 v. p. p. Totonte, 1021 College Str., Prisiėlimo parapijos muzikos studijoje, yra kviečiamas pirmasis visuotinis Kanados Lietuvių Fondo, įnešusių savo įnašus, narių suvažiavimas tikslu išrinkti Fondo valdomuosius ir priežiūros organus ir nustatyti ateities veiklos planus.

Šia proga yra prašomi visi lietuviai, kuriems rūpi Lietuvos ateitis ir lietuviškos išlaikymas, dar prieš suvažiavimą įnešti savo įnašus į Kanados Lietuvių Fondo sąskaitą No. 2193. Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas „Parama“ arba suvažiavimo dieną, prie narių registracijos staliuko, registravimą vykdančiam Fondo pareigūnui, kad galėtų dalyvauti Fondo reikalų svarstyme ir jo organų rinkime.

Laukiami su savo įnašais: lietuviai daktarai, inžinieriai, kunigai, kunigai klebonai, Lietuvos konsulai, prekybininkai, verslininkai, tarnautojai, advokatai, ūkininkai, darbininkai ir visi, visi lietuviai pareikšti savo meilę ir pareigą lietuvių tautos atečiai ir mūsų kenčiančiai Tėvynei Lietuvai.

Po sunkių ir skaudžių mūsų šeimoje sukrėtimų sugrįžusi, noriu padėkoti mūsų draugams, pažįstamiems ir visiems geros širdies montrealiečiams, prieš metus mūsų didelio skausmo laikui parodžiusiems daug užjautimo ir pagalbos. Nepamiršamas liks mano brangus vyras, DOMO GRUODŽIO, toks gausus paskutinis pagerbimas ir išlydėjimas amžinybėn. Metinių proga šio balandžio 26 d., sekmadienį, Aušros Vartų bažnyčioje 10 val. ryto bus laikomos šventos mišios.

Dėkinga visiems už viską!

Emilija Gruodienė.

VAIKŲ AUKLĖJIMO KURSAMS PASIBAIGUS

Idomiu ir tikru pedagogišku gabumu p-lė D. Petrutytė vedė vaikų auklėjimo kursus Montrealyje. Septynias dienas užsitęsęs paskaitų ciklas palietė vaikus nuo gimimo dienos iki 6 m. amžiaus. Ši amžiaus riba daugumą kursų lankytojų nustebino, tačiau paskaitininkė įdomiais išvėdžiojimais ir pavyzdžiais įrodė, kad vaiko auklėjimas turi būti pradėtas tuojau po gimimo ir sistemingai tęsiamas iki vaiko subrendimo. Šito kiam vaikų auklėjimui tėvai visų pirma turi pakeisti savo galvoseną ir nusistatymą vai-

ko atžvilgiu. Kaip? Tėvai turėtų prisipažinti, kad vistiek vaiko auklėjimo srityje jiems trūksta žinių. Visi tėvai nori savo vaikams gero, bet nenori įdėti darbo — laiko. Jie atmeta tikrai idealius vaikų auklėjimo principus kaip jau pasenusius net nepastudijavę ir nepasigilinę į juos, o patys tęsia jau nuo amžių šeimose ir mokyklose įsisenėjusias ir tikrai pasenusias tradicijas. Pakeisti laikyseną yra pakeisti pažiūras į vaiką, nes dabar yra vaikas laikomas „mažu žmogeliuku“. Jame neįvelgiama nei ekonominio, nei socia-

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

MONTREAL — HAVANA MATČAS

Balandžio 4 dieną į Montrealį atvyko penki šachmatų meisteriai iš Kubos: Jimenez, Garcia, Cobo, Ortega ir Calero.

Kuboje šachmatų labai išpopuliarino Raoul Jose Capablanca, kuris buvo Kubos am basadorius Petrapilyj ir Paryžiuje ir taip pat pasaulio čempionas 1921 — 1927 metais. Nors jau praėjo beveik 22 metai nuo Capablancos mirties, jo vardas ne tik Kuboje, bet ir visame šachmatų pasaulyje, tebėra garsus.

Kubos šachmatų pirmenybės nuo 1958 metų kasmet laimėjo Jimenez, kuris turi internacionalinio meisterio titulą.

Garcia yra pagarsėjęs savo laimėjimu prieš sovietų didmeisterį Gellerį.

1962 metų Capablancos prisiminimo turnyre aukščiausia vieta iš Kubos meisterių užėmė meisteris Eldis Cobo. Taip pat jis laimėjo JAV-bių „atvirą“ turnyrą prieš porą metų nugalėdamas didmeisterius Larry Evansą ir Arthur Bisguierį.

Ortega ir Calero taip pat yra dalyvavę daugelyje turnyrų, pasiekdami pusėtinų rezultatų.

Reikia manyti, kad Kanados rinktinė būtų galėjusi pasiekmingai kovoti prieš šią Kubos komandą. Tačiau Montrealio šachmatininkams ta kova buvo gana sunki.

Pirmą lošimo dieną Montrealį pirmoje lentoje atstovavo Laszlo Witt, kuris labai atkakliai kovojo prieš Kubos čempioną Jimenez. Nors kubitis įgavo mažą pozicinę prsvarą, partija baigėsi lygiomis.

Antroje lentoje Alex Siklos spaudė Garcia. Atrodė, kad lošimo baigėme Siklos turėjo gerus laimėjimo šansus. Ši partija tęsėsi apie 7 valandas ir pagaliau pasibaigė lygiomis.

Trečioje lentoje lošęs Ignas Žalys išėjo iš debiuto gana gerai, tačiau vėliau pateko į sunkumus ir po 5 valan-

dų lošimo buvo priverstas kapituliuoti.

Ketvirtoje lentoje už Montrealį lošė M. Fox, buvęs 9 kartus Kanados čempionas. Nežiūrint savo amžiaus (66 m.), jis visą laiką turėjo iniciatyvą prieš savo priešininką Ortęgą. Pagaliau Ortega pralošė, kai jo priešininkas perviršijo nustatytą galvojimo laiką (40 ėjimų per 2½ val.).

Penktoje lentoje Dr. Rauch išvystė gerą padėtį, bet ne pajėgė jos išlaikyti. Pralošęs kokybę, dar tęsė lošimą kol pagaliau kapituliuavo po 6 valandų lošimo.

Antrą lošimo dieną Witt pralošė pėsčią tuojau po debiuto. Greitai partija pasiekė bokštų ir žirgų baigmę, kur Witt neturėjo didelio pasipriešinimo ir greitai kapituliuavo.

Antroje lentoje lošė Allan, kuris pralaimėjo prieš Garcia be didesnio pasipriešinimo.

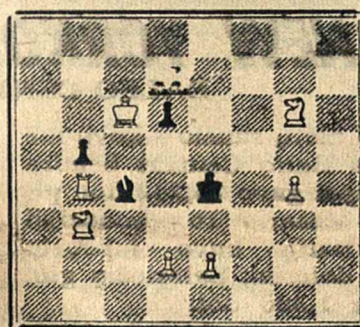
Trečioje lentoje Žalys turėjo lygią padėtį beveik visą partiją, kol pagaliau padarė klaidą prieš savo pranašesnį priešininką Cobo ir pasidavė po 4½ valandų lošimo.

Ketvirtoje lentoje lošęs veranas Fox suremizavo savo partiją su Ortega.

Penktoje lentoje R. Hirsch, įgavęs izoliuotą pėsčią debiute ir perėjęs į baigmę su tuo izoliuotu silpnu pėsčiu, vis dėlto sugebėjo pasiekti remizą prieš meisterį Calero.

Bendras rezultatas: Havana 7, Montreal 3.

Problema Nr. 50

a b c d e f g h

Matas per 3 ėjimus.

ką ir šaukdamas „pau-pau“.

Viena iš aktualiausių šių dienų problemų tai tautos sąvirgarba ir tėvynės meilė. Patriotizmo tikslas būtų daug lengviau atsiekiamas jei viskas būtų laiku ir tinkamai vaikui paduota. Kalbėdama šia tema p-lė D. Petrutytė priminė, kad vaikui pateikiami dalykai turėtų būti taip patrauklūs, kad jo nereikėtų stumti. Paimkime kalbą.

Kodėl čia augęs jaunimas daugumoje kalbasi angliškai? Visai suprantama, jiems trūksta lietuviškų žodžių. Ir trūksta jų žodžių, kuriuos tėvai, neturėdami laiko ar noro, nespėjo juos išmokinti. Patys nesistengė teisingai kalbėti, arba per daug įgriso vaikams savo pamokslais.

Kalbant apie laisvę ir bausmę buvo pastebėta kad daugelis tėvų turėjo susidurę klaidingas nuomones apie Montesorinės sistemos propaguojamą vaiko laisvės principą. Kaip paaiškėjo, kad vaikas gali būti paliktas laisvai veikti tikrai, ir tikrai, jam specialiai paruoštoje aplinkoje, kur yra jam pritaikytos darbo priemonės ir pats kambarys yra paskirtas tik tam. Tačiau ir tokioje aplinkoje vaikas neturi būti paliktas Dievo valiai, o su juo kartu turi būti ir suaugęs žmogus. Kitaip sakant, Montesoriniam auklėjime vaikas turi ir privalo turėti apsisprendimo laisvę, ką ir su kuo jis nori užsiimti, bet kaip padaryti, reikia jam labai tiksliai parodyti. Kas link bausmės, tai su diržu vaiko neišauklėsi. Tėvų kantrybė ir geri pavyzdžiai turės daug daugiau įtakos negu diržas, šūkavimas ar nuolatinis tėvų bumbėjimas, kuris tikrai neprisidės tėvų autoritetui padidinti. Jį dar labiau sumažins, valydamas batus ir skalbdamas daug daugiau susikontcentruoja, negu spaudydamas plastikinio šautuvo gaidų

MAIRONIS

Jaunoji Lietuva

Į ž a n g a

Kur šiandieną Jinai?
Miega jos milžinai,
Po žemių jų ilsis krūtinė!
Kaip po audrų didžių,
Kad ant marių placių
Užmiega vilnis paskutinė.

Kur garsioji šalis,
Varius savo vilnis
Lig Dono ir marių Juodųjų?...
Vienas garsas tiksliai,
Vien apžėlę kapi
Beliko iš amžių senųjų!

Miega bočių šalis!
Apsiniaukus naktis
Tiek amžių kaip jau nebešvinta!..
Veltui meldi aušros,
Miršta balsas maldos,
Vien gailios tau ašaros krinta!

Gedimino laikus
Vaidelutis garsus
Prikeltų!.. Bet kur vaidelutis?
Aukso kanklių balsai
Nebeskamba visai;
Ir dainių giesmynas menkutis.

O tačiau Lietuva
Tik atbus gi kada:
Ne veltui ji tiek iškentėjo!
Kanklių balsą išgirs,
Meigas kraujas užvirs;
Nes Kryžius gyvatą žadėjo.

Skausmuos jėgos išaugo,
Atgimimo sulauks;
Jau blaivosi orai aptemę.
Tik į darbą greičiau!
Tik mylėkim karščiau!
Tik, vyrai, pajudinkim žemę!

MIRĖ PROFESORIUS STEPONAS KOLUPAILA

1964 balandžio 9 d. pavaikariom po sunkios 8 savaitių ligos užgėso, darbas nemarus, mums visiems brangus profesorius Steponas.

Pašarvotas Notre - Dame South - Bend universiteto ko plyčioje. Laidotuvės pirmadienį 13 balandžio, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje, USA.

Prof. gimė 14. IX. 1892 Tuminiškėse Latgalijoje ir 1911 m. baigė Mintaujos gimnaziją. Vėliau prof. gyvenimas, mokslas ir darbai pynėsi Rusijoje, laisvoje ir okupuotoje Lietuvoje, užsienyje ir pagaliau Amerikoje N. D. universitete.

Visuomet gyvas, pilnas energijos, nesididžiuojantis, pasirengęs padėti, nesiskundžias, reto taurumo asmenybė. Man, kaip ir tūkstančiams buvusių jo mokinių, brolių skautų, jo organizuotų ir vadovaujamų pirmųjų Lietuvos upėmis kelionių baidarėmis, daugybės jo parašytų straipsnių ir knygų, vadovėlių skaitytojui, šiandien yra perskaudži žinia, kad ja plačiau pasidalinus su artimais.

Nebuvo to laikraščio ar laisvo lietuvių spaudos žodžio, kur prof. būtų nedalyvavęs - nerašęs, nesidalinęs praeities, dabarties ar ateities problemomis. Užtenka atsiverti Lietuvių Enciklopedijos XII tomo 255-6 puslapius, kad pamatytume jo nuveiktus milžiniškus darbus.

Užgėso, užsitarinautami poilsui. taurus lietuvis, patrijotas, skautininkas, tūkstančių draugas ir mokytojas, nenuilstamas kovotojas už tėvynės Lietuvos laisvę, puikius šeimoms tėvas — mūsų visų profesorius. Tiesa, užgėso tik jo kūnas, o ne milžiniški nuveikti darbai — mums palikti kelrodžiai, kurie gi paliks nemirštami.

„ne“, arba jei kas nors pažadama, tai turėtų būti, be jo kių padailinimų išpildoma. Kitu atveju, tėvai liktų melagiais vaikų akyse. Tad nenorėkime iš vaikų daugiau, negu jam duodame. Pradėkime darbą iš pačios pradžios — persiauklėkime patys.

Dar kartą ačiū p-lei D. Petrutytei už tokias nuoširdžias ir įdomias paskaitas, patarimus, ir paaiškinimus. Be jokios abejonės ne vienas iš montrealiečių tuo pasinaudos.

Juozas Piečaitis.

PASAKIŠKA TAMA KWA

VASARVIETĖS:

elektrinis šildymas, 2 miegamieji, moderniški įrenginiai, laivai, vandens slidės, saugu, smėlio pliažas.
Lake Nipissing, Box 219,
Callander, Ontario.

SVARBUS DARBAS...

Atkelta iš 7 puslapio.

mus grąžinti Lietuvai lietuvių apgyventas sritis:

Kęstučio ir Algirdo, Vytauto did. Lietuvos hetmono kunigaikščio Radvilos ir Mažosios Lietuvos Tarybos 1919 m. reikalavimą grąžinti Lietuvai visą Mažąją Lietuvą, tarybai tuomet pirmininkavo a. a. Martynas Jankus

Iš viso dariau išvadą: Sen ti padėką mano žmonai, kuhenorum gentes, - apie kurias plačiai rašo Ordino kronininkas, susidarė iš lietuvių giminių rytuose ir prūtenų va karuose. Lietuvių giminių or bitas tuomet buvo daug platesnis negu vėlesnė Mažoji Lietuva, jis apėmė be Skalavijos, Nadravijos ir Sūdavių, Bartą, rytinę Natangą ir Sambiją.

Ta proga norėčiau išreikšti padėką mano žmonai, kuri visą laiką parodė tiek kantumo ir susiinteresavimo mano darbu ir buvo mano moralinė parama.

Perskaitęs knygą apie Churchillį žmoną „My dear Clementine“, cituoju šituos Churchillio žodžius: Be mano žmonos aš nebūčiau padaręs tai, ką padariau.

Dr. M. Anysas.

— Lenkijos kardinolas Wyszynski Varšuvos katedroje Velykų dieną pasakė pamokslą, kuriame neigiamai įvertino komunistų pastangas kenkti tikintiems.

Svarbus darbas apie SENPRŪSIUS

DR. M. ANYSO DARBO APTARIMAS

Akstinas mano darbui buvo Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio 1955 m. liepos m. 2-3 d. raginimas užsimiti istoriniams darbais, kurie atskleistų buvusios Rytų Prūsijos resp. Mažosios Lietuvos praeitį. Tuomet pertraukiau ruošiamą Vytauto - Aleksandro monografiją ir tvėriau šio darbo. Raginimo rezultatas yra premijuotas veikalas: Senprūsų giminių kovos su Vokiečių Riterių Ordinu nuo 1230 — 1283 metų. Išleidamas iš ankstybiausių laikų stengiausi surinkti ir paduoti visas istorinėje literatūroje randamas žinias apie senprūsų gimines — anas Pruthenorum gentes — kurios gyveno iš ankstybiausių laikų kalbamuose kraštuose.

Šis veikalas yra paminklinis darbas, nes būnant kraštui ilgesnį laiką svetimųjų okupacijoje, daug dalykų bus pamiršta arba ant tiek pakeista, jog vėliau vargu bus galima viską rekonstruoti. Įvairių dar gaunamų žemėlapių pagalba veikale yra sužymėtos visos žymesnės senprūsiškos vietovės, pylis, ramovės, šventieji miškai, nustatant kiek galima tiksliai jų vietas ir senuosius pavadinimus, kiek jų dar šiandien randama. Pirmoje eilėje yra panaudoti senieji pavadinimai, pažymint būgiškius kableliuose, jog tokiu būdu kiekvienas suinteresuotas asmuo galės rasti reikalingų žinių be ypatingo sunkumo.

Toliau norėjau pastatyti savo rūšies istorinį paminklą lietuvių kalba anoms lietuviams taip artimoms giminiams, kurios pajėgė kovoti 50 metų su viršum už savo laisvę bei ištikinimys su Ordinais, avangardais Šventosios Romos vokiečių tautybės imperijos ir beveik visą Europą apimančios Romos bažnyčios. Nesutikdamos su joms uždedama vergove, jos kovojo 53 metus iki beveik visiško savo giminių sunaikinimo. Šią kovą taip ilgai vedamos, jos netiesiogiai padėjo lietuviams valstybinių mas

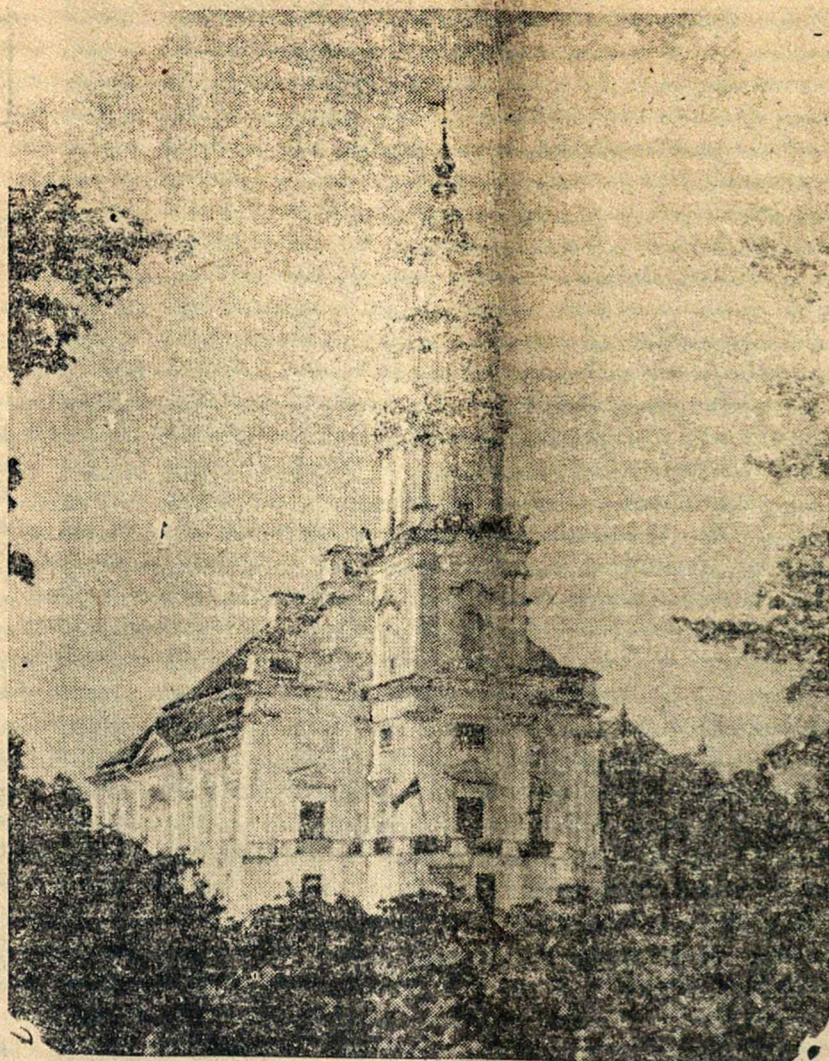
tu susiorganizuoti. Lietuviams po to su tuo pačiu priešu teko kovoti dar 130 metų, kol Vokiečių Riterių Ordinas 1910 m. sujungtų lietuvių ir lenkų kariuomenių buvo sumuštas prie Žalgirio ir tuo bent dalinai buvo sustabdytas germanų veržimasis į rytus.

Veikale šias gimines vadina senprūsiais, vok. Altpreussen, Urpreussen, kad jas geriau atskirtų nuo vėlesnių vokiečių kolonistų, kurie apsigyvenę kalbamame krašte, pavogė anų — Pruthenorum gentes vardą ir patys pasivadino Prussen, Preussen, prūsais.

Veikalo pradžioje duodu žinių apie aisių gimines, senprūsių kilmę, gimines, jų tikybą bei papročius, pasiremdamas seniausiais šaltiniais. Toliau aprašau senprūsių kraštus, sužymiu senuosius veikalus apie jas ir pirmuosius bandymus jas privesti prie krikščionybės, būtent: lenkų kunigaikščių pakartotinus nesėkmingus karinius žygius ir vyskupų Vaitiekiaus - Adalberto, vienuolio Bonifacijaus bei vyskupo Brūnono taikingus žygius, kuriuos bandymus šie asmens apmokėjo savo gyvybe.

Trečioje dalyje yra paduodama Vokiečių Riterių Ordino kilmė ir jo išsiplėtimas, jo pašaukimas kariauti su pagonimis ir visos jo sudarytos su tarys, kad užkariautas kraštams jiems neišslystų iš rankų.

1230 m.ėjo magistras Hermann von Balk su 8 riteriais ir skaičiumi kryžievių per Vyslą į Kulmiją, kurią jie dvejų metų bėgyje užkariavo, kolonizavo ir ištvirtino. Per kitus devynerius metus buvo užkariauta Pomezana, Pogezana, Varmija ir dalis Natangos. 1241 m. minėti kraštai pasidavė Ordinui. Patyrusios Ordino kietąją ranką, kalbamos giminės po porą metų sukilo ir, remiamos Pamarėlių kunigaikščio Svan tepolko, kovojo įvairiu pasisekimu iki priversto Svante-

Kauno rotušė, vadinama „Baltoji Gulbė“.

polko atsitraukimo nuo jų kovos 1248 m.

Popiežiaus legatui skatinant, 1249 m. buvo sudaryta taip vadinamoji Christburgo taikos sutartis, kurioje kalbamos giminės sutiko priimti krikštą, atsisakė nuo pagoniškų laidotuvių, daugpatystės, išpareigojo savo kūdikius krikščyčiai, statyti bažnyčias ir aprūpinti dvasiškiais, dalyvauti asmeniškai Ordino tolimesnėse kovose ir nekonspiruoti prieš jį. Buvo įkurtos trys vyskupijos.

Po šios sutarties sudarymo, Ordinas vedė toliau kovas rytinėje Natangoje, Bartoje ir kaimyniniuose pietiniuose kraštuose. 1255 m. buvo nesėkmingai puolama Sambija, kur žuvo didelė dalis kryžievių. Dvejų metų vėliau atvyko Ordinui pagalbon Bohemijos (Čekų) karalius Otto karas su sakoma 50,000 kryžievių ir 1257 m. žiemą vieno mėnesio laikotarpyje jie sunaikino visą sambiečių pasienį priešinimą, sunaikino didžiąją Nadravijos ramovę, ten už

mūšė visus pagoniškus dvasininkus ir patį kvių - krivaitį sukapojo kardais ir gabalus. Dar t. p. m. buvo pastatoma Konningsbergo, Karaliaučiaus pilis. Tais pačiais ir sekančiais metais įvyko Sambijos gyventojų pavergimas.

Šeštoji veikalo dalis kalba apie Livonijos Ordino karus su latvių ir lietuvių giminėmis, prasidedant mūšiu prie Saulės 1236 m., apie abiejų Ordinų susijungimą 1237 m., apie Mindaugo laikyseną Žemaitijos atžvilgiu, apie žemaičių Klaipėdos pilies sunaikinimą ir Muemmelburgo pastatymą ir jos sunaikinimą su jungtų žemaičių ir sambiečių jėgomis. Toliau eina kovos Muemmelburgo paimti 1257 m., Georgenburgo (Jurbarko) pilies pastatymas ir žemaičių 1259 m. įvykdytas mūšis ties Skuodu ir abiem Ordinam mūšis prie Durbės 1260 m.

Pragaištingas Durbės mūšis Ordinams, Ordino riterių žiaurus elgimasis su jau pakenkta ir 7-tą psl.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

MEISTERIS — GINTARAS.

Dvi dienos kietų kovų, džiaugsmo ir nusivylimo (kai kuriems klubams!), dvi dienos lietuviško sporto propagandos ir lietuviybės demonstracijos! Taip reiktų nupiešti (tik trumpą metus žvilgsnį) Š. Amerikos lietuvių krepšinio žaidynes, įvykusias perėitą savaitgalį Toronte.

Bet... jos nebuvo vien tik tradicinė žaidynė. Ne. Už jų „pečių“ slėpėsi penktas kontinentas — gastrolių Australijos š. m. liepos ir rugpjūčio mėn. rungtynės prieš lietuvių ir Australijos olimpinę rinktinę. Nenuostabu, kad savo lygiu ir aukšto klasės žaidėjais, jos buvo pačios stipriausios, persokusios šio krašto olimpinės rinktinės lygi, davusios krepšinio mėgėjams (sekmadienio rungtynes stebėjo apie septyni šimtai žiūrovų) neužmirštamų akimirų, darnių metimų.

Be abejo, šie visi žaidynių pliusai, pridėdami prie vyrų ir jaunių komandų, kurioms dideliu kontrastu buvo mūsų moterys ir jaunės, gerokai smukusios savo žaidimu. Tačiau gražus prieauglis teikia vilčių, kad ir šioje grupėje su silauksime po kelių metų naujų ir stiprių žaidėjų.

Ką gi, užsiminus apie Australiją, kiekvienas skaitytojas norės pamatyti kandidatų sąrašą, kuris buvo sudarytas krepšinio komiteto, talkininkaujant šios sporto šakos specialistams. Ir kaip reikėjo tikėtis, jis sudarytas yra ne vien tik žiūrint į kandidatą iš sportinės kėrtės matymo, bet taip pat ir tautinio.

STAI 16 KANDIDATŲ SĄRAŠAS,

kurių penki, po treniruočių birželio mėn. Tabor Farmoj, turės pasilikti šiame kontinente, nes rinktinė bus sudaryta iš 11 žaidėjų: V. Sedlickas, P. Skilnykas, A. Jankauskas (Toronto Aušra), Modestavičius, Šilingas, Motiejūnas (Clevelando Žaibas), Slomčinskas, Adrimas, V. Bažėnas, J. Jasinskis (Waterbury Gintaras), F. Čekauskas, M. Butka (Detroito Kovas), Ja-

sevičius, Kamaras, Varas (Cikagos Lituanica), A. Klimas (Toronto Vytis). Lygiagrečiai buvo sudarytos

JAUNIŲ IR MOTERŲ RINKTINĖS PABALTIČIŲ PIRMENYBĖMS

Clevelande.

Į jaunių rinktinę pateko: Kedzys (Žaibas), Burkauskas, Grigaitis (Cikagos Aras), Jankauskas, Seputavičius, Vaišnora, Miknaitis, Yleikis (visi Cikagos Lituanica), Meškauskas, Vinerskis (Homiltono Kovas). Į moterų rinktinę pakviestos: Kalvaitytė, Sapijonytė, Grigaitė, Romanovaitė, Klimaitė, Gata veckaitė (Toronto Aušra), Prunskytė, Supronaitė, Žolpė, Kalvaitytė A. (Toronto Vytis), Čurlionytė, Bilkytė (Clevelando Žaibas, Jonušaitės Laima ir Danutė (Ročesterio Sakalas).

ŽAIDYNIŲ TECHNIŠKOS PASEKMĖS:

Vyrų grupėje.

Detroito Kovas — Č. Aras 118:90, Lituanica — Toronto Vytis 105:63, Toronto Aušra — D. Kovas 96:94, Gintaras — Lituanica 99:92. Baigė tarp Gintaro ir Aušros nuo pat rungtynių pradžios nekėlė jokios abejonės dėl laimėjimo, nors Gintaras pirmą puslaikį užbaigė tik 41:36 ir 33 min. pirmavo 55:47 ir pačias rungtynes laimėdamas bendra pasekme 89:73. Tad jau trečią kartą, čia pat mes terio slenkščio, buvo suklupdyta Aušros komanda, kuriai trūko greičio, tikslumo metimų, kovos dvasios. Žaidė ir taškų pelnė Gintarui: Adzimas 14, Cirila 18, Jasinskis 18, Švelnys 166, Bažėnas 19, Slomčinskas 4. Aušrai — Se rafinas 8, Jankauskas 16, Sedlickas 23, Skilnykas 20, Buntinas 2.

Trečią vietą užėmė Detroito Kovas, nugalėdamas Cikagos Lituanicą 114:106.

Tačiau, jeigu reiktų klasi fikuoti komandas, daugelis specialistų nustatė tokius laimėjimus: Nukelta į 6-tą psl.

Pažinkime save ir kitus.

Padauguvio Lietuva

Petras Būtenas

d.

Bet LE. III. 243 p. rašo: „Polocko kng. Brečislavas prieš 1044 metus įsteigė Brėslaujos pilį ir pavadinęs ją savo vardu“. Tik tiek. Kaip gi atsirastų kamienai Brėslar net ir Brėsl- iš dvišaknio slavų asmenvardžio Brėčislav-? Be to, baltų Braslavo pilis tegalėjo būti rytinių slavų tik laikinai užimta, nes „1065 metais Lietuvos kunigaikštis Kernius su Gimbutu pirmą kartą užpuolė B. A. (LE. III. 243 p.)“. Vadinasi, Braslavo pilis ir apskritis buvusios buvo Lietuvos valstybės senuose ir tiesioginiuose interesuose. Braslavo pilies įsteigimas, kaip jau buvo anksčiau aiškinta, priklauso baltams, o vardas tėra kamieno Brėsl-, kaip liudija visi čia anksčiau minėtieji vietovardiniai pavyzdžiai. Pagaliau, yra XII a. po Kr. slavų metraštinis dokumentas, kuriuo didžiulį visi rusai: „Poviest' vremennyh liet“. Tat metraštis, išvardydamas daug slavų naujokynų baltų žemėje, labiausiai padniepriu, jokio dauguvinio Brėslavo nemini. Padauguvyje jis te mini Polocką, pirmąjį čia slavų naujokyną. O Polockas nuo Braslavo gi net labai toli ir rytus. Apie Braslavo pilies strateginę situaciją žr. žemiau, kur kalbama apie Drūją.

O šiame straipsnyje anksčiau buvo minėta, kad nuo tos brėslavinės pusės kitados latgalų - latvių protėviai per Dauguvą į šiaurę kėlėsi apsigyventi, kur už tos upės ir yra latgalų - latvių tėvynė Latgala. Todėl turėjo ir praeities pėdsakų, čia kalbinių - vietovardinių pėdsakų, likti. Kur paukštis skrenda, ten ir plunksnų metą, anot to priežodžio. O Braslavas*) iš tikrųjų stovi didelio ežero brastoje.

*) Lietuviai, arti ir toli gyvenę, miestą vadina Brėslauja, ne Braslavas. Braslavu Brėslaują vadina gudai ir rusai. Braslavas ir skamba slavškai, kai Brėslauja — lietuviškai. Gerb. Būteno įrodymai atrodo labai patempti. NL. red.

* * *

Dabar žodis kitas reikia tarti apie Padauguvio Lietuvos Drūją.

Skaitykite: „Vysk. Sipovič yra gimęs 1914 m. gruodžio 8 d. netoli Drūjos, Gudijoje, Lenkijos dalyje (Draugas,

156 nr. 1r63 m.)“. Ten Drūja parašyta slavškai: Druja.

Čia yra virtinė mūsų žemei skaudžių netikslumų.

„Drūjoje, Gudijoje, Lenkijos dalyje“, arba „Lenkijos dalyje Gudijoje (Gudijos) Drūjoje“, — ir daugiau nėra reikalo čia bekalbėti, nes aišku, kaip korespondencija žiūri į lietuvių ir Lietuvos reikalus.

Dėl atgyvento ir visiškai neteisingo pasakymo „Lenkijos dalyje“ gal nepagalvota, ar kaip, greit rašant. Kur Lenkija, kur Lietuva! O jei ne tiek seniai Lenkija turėjo prailaužusi vad. Daugpilio karidorių per lietuvių ir Lietuvos žemę, — tas karidorių „buvėlis nebuvėlis“ dar nėra Lenkija ir visai jis ne Lenkijos.

Beje, kai užsiminta karidorių, nelyginant koks kare karinis prietiltis. Neapsiriksiu tvirtindamas, kad vienintelė „karidoringiausia“ pasaulyje šalis tėra Lenkija ir tai nuo amžių: ji karidorių turėjo ir tebeturi ir Lietuvos Sūdavoje - Jotvoje, ir Prūsų žemėje, ir vad. Suvalkų trikampį, ir Vižainio karidorioką, ir tt.; ir net iš kitų Lenkijos pusių. Gera būtų tema disertacijai kam parašyti ir gauti rimtą daktaro laipsnį bei titulą.

Kad Drūja ne Gudijos, tai išaiškina šis visas straipsnis. Toks toliau analoginis prie džiokas kad lietuvis Lietuvą parceliuoja. Šiomet buvo laikraščiuose rašyta, kad Gudijoje prie Svisločiaus yra gimęs 1863 metų Lietuvos prieš Rusiją sukilimo vadas ir narsus lietuvių patriotas Kostas Kalinauskas. O jis gimė kaip tik Lietuvoje ir kaip tik prie nemunišios Svisločiaus upės, bet ne prie gudinės - berezininės Svisločiaus upės. Gudija Lenkijoje, Drūja Gudijoje, nemuninė Svisločiaus upė Gudijoje, Trakai Gudijoje (taip buvo rašyta)... Leningrado, Novgorodo, Pskovo ir Kaliningrado (buv. Karaliaučiaus) sritimis (Draugas. 160 nr. 1963 m.; Eltos žinia). Viskas netikslu ir neteisinga. Pagaliau, bent mano dar nežinota, kad Mažosios Lietuvos nebėra, ir nebėra net kai kuriems šlovingiesiems lietuviams. Kas yra Mažoji Lietuva, Karaliaučiaus sritis ir Prūsų ežerynas ir kas tas rusiškas beplatformis įvardas „Kaliningradskaja oblast“, paaiškina kad ir straipsnis „Klaipėdos link“. Nepriklausoma Lietuva. 26 ir 27 nr. 1963 m.

Drūja 4, mstl., slav. Druja ir ten upė lenk. Drujkā (kirtis ant a), 46 km ilgio upė. Drujka (Anž.) taigi, lietuviškai tik Drūjos miestelis stovi Lietuvos valstybės ir

Sov. Rusijos 1920 metų sienoje, perskeltas, Dauguvos kairiajame - pietiniame krante, o ties miesteliu į Dauguvą įteka Drūja, išteikanti iš Driveto ežero ties Braslavo mst. ir esanti 1920 metų siena tarp Lietuvos valstybės ir Sov. Rusijos; nuo tos upės į vakarus prasideda Braslavo apskritis. Drūjos miestelis stovi 20 km į vakarus nuo Lithuania Propria ribos, pietryčiau Lat. Latgalos Piedrujos „padrūjės“ pasieninės geležinkelio stoties, o ties Drūja prie Dauguvos keliais kilometrais prieina Lietuvos valstybė. Nuo Drūjos 8 km į rytus teka slav. Viata — Dauguvos kairys - pietinis įtakas, o nuo Viatos į rytus Dauguvon teka jau minėtoji Meros upė. Upėvardis slav. Viata yra kilę iš baltų Venta, o „Ventų“ vandenvardžių turi žemaitijoje, kitur Lietuvoje, Latvijoje, M. Lietuvoje — Karaliaučiaus srityje, Gudijoje apie Minsko mst. (Ir čia dabar tik Gudijoje, prieš slavų atnigiravimą buvo gyvenama taip pat baltų, lietuvių) ir net Dniepro augštupio baseine, — žodžiu, labai plačiai baltų žemėje.

Drūja stovi 82 km. stačiai į pietus nuo Latgalos centro Rėzytės—Rėzeknės miesto ir 260 km stačiai į šiaurę nuo Nemuno versmų, giliai Lithuania Propria ribose. O ten, kur yra Lithuania Propria, nėra Gudijos - Bielorusijos: Gudija stovi į rytus nuo Lithuania's Propria's. Istorijoje Drūra buvo Platinatus Braslavenis ribose, o tas palatinatas priėjo prie Drisos ir Dynos pačio žemupio padauguvyje rytuose. D. S. Lichačev, Naselennyje punkty, upaminaje myje v. „Poviest' vremennyh liet“ (rytinių slavų pirmutinis metraštis iš XII a. po Kr.) žemėlapis ties Dauguvos ruožu vakariau Ladogos — Dniepro didžiojo vandens kelio terado tik vieną atėjūnų slavėnų naujokyną Polocką. Bet ir tas, kaip jau skaitėme, yra baltiško vardo. O Polockas nuo Drūjos į pietryčius net už 90 kilometrų ir nuo Braslavo į rytus už 110 kilometrų. Taigi, Drūjos miestelis ir upė visais atžvilgiais yra Lietuvoje, lietuvių žemėje, ir todėl nieku gyvu ne Gudijoje ir ne kokioje Lenkijoje. Gi visa Braslavo apskritis nuo Drūjos ir Lithuania Propria ribos kaip tik dar toliau į vakarus, o Sov. Rusija tą apskritį, atsiremianą į Dauguvos upę bent ties Drūją, ėmė ir „demokratiškai“ (mat, Sov. Rusija totalinė valstybė, ir joje demokratijos nebuvo, nėra ir nebus, kol ten toks brutalus režimas tvers) išplėdė iš Lietuvos valstybės.

* * *

Kur ir kieno būtų buvusi Drūjos pilis statyta; taip pat ir Braslavo pilis? Senieji žemėla-

piai rodo Drūjos pilį Drūjos žiočių kairiame - vakariniame krante. Taigi, strategiškai imant, ji tėra statyta baltų, jiems prireikus nuo rytinės svetimųjų invazijos apsidrausti. Kaip rodo baltų pylis prie Dauguvos pvz. Naujinis (vėliau Dunaburg, Duenaburg, lat. Daugavpils, liet. Daugpilis), Jersika, ist. Kokanois — lat. Kuoknese... ir ties dabartine Ryga ir Dauguvos žemupiu Mūšos-Lielupės ziotys Henrikio Latvijo 1199 metų kronikos IV. 6. portus Semigallorum ir kaip panašiai rodo Nemuno pakrančių lietuvių pylis, — nėra abejonės, kad ir Drūjos pilis buvo baltų pastatyta nuo rytinių slavėnų puolimų apsidrausti ir ten Dauguvos barui ginti.

Ta pačia proga tą patį reikia ištarti ir dėl Braslavo pirmutinės pilies: Braslavas stovi tarp didelių Driveto ir Strusto bei Snudo ežerų, o iš rytinės pusės jis užstotas Drūjos upės, ištekančios iš Driveto ežero. Visa pozicija ir žemėvaizdinės bei gamtovaizdinės sąlygos liudija, kad Braslavo pilis yra taip pat baltų statyta prieš tuos pačius agresyvuosius rytinius slavus. Jei Drūjos pilis gynė pačią Dauguvą, tai Braslavo pilis ežeringosios Braslavo apskrities ryčiausioje ežerų sistemoje gynė savo apskritį Dauguvos ir Dynos (su Šventyte kaip augštupiu 184,5—215,5 km ilgio) upių 60 kilometrų pločio tarpe.

Gal praverstų ir šitokia žinia. Portus Semigallorum 1199 metų istorinio žymėjimo yra Žiemgalių uostas, šiauriausias jų uostas, prie Rygos įlankos. Amžinai rašoma, kad Rygos miestas, taigi pilį įkūręs Livonijos — vokiečių kardininkų ordinas 1202 metais, taigi savo čia atsikraustymo metais; kartais parašoma net 1201 metai Rygos įkurtavėms, tartum tas ordinas, dar neatvykęs, jau būtų buvęs čia pilį pastatęs. Legendiška! Betgi sugretindamas niekas nepasako, kad tai ne vokiečių ateivių nuopelnas: kad portus Semigallorum „Žiemgalių uostas“, taigi ir pilis ten jau žinoma iš ankstesnio laiko, bent trejais metais ankstesnė už skelbiamąją vokietinę. Tai formaliai tik datiški teimant. Žiemgalių uostas ir pilis ten stovėjo dar iš ankstesniųjų laikų. Šiauriniams ir rytiniams germanams (=skandinavams ir vokiečiams) nieko kito nebebus buvę likę, kaip tik dar mėginti brautis į padauguvį, pajutus sužinojus Lietuvos valstybę susiorganizavus. O Žiemgala jau seniai išvien ėjo su šia valstybe. Visu Dauguvos žemupiu ir vidurupiu dominavo baltai ir politiškai bei kariškai veikė išlaikyti tą, kas jų ten buvo. Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA

RAŠ. A. KRIKŠČIAUKAIČIO - AISBĖS

100-sioms gimimo metinėms paminėti Lietuvoje išleistas, rašytojo 19 amž. pabaigoje parašytas apsakymas „Brička“ (36 psl.). Paskubėta išleisti todėl, kad apsakyme, pagal „Tiesą“, esą aštriai išjuokiamos turtėjančio valstiečio nuotaikos. Lietuvoje išleista A. Vaitiekūnienės studija apie Vaizganto apysaką „Dėdės ir dėdienės“. E.

JAU TIKTAI DU TOMAI!

Mums konstatuojant, kaip okupantas žaloja ir tramdo Lietuvos rašytojus, o jų tarpe ir Mykolaitį - Putiną, sovietinė spauda praneša, kad Putinas į sov. spaudos pasitelkimą apie „Sukilėlius“, atsakęs, neturįs laiko rašyti. Kai gausias laiko, baigsias rašyti antrą tomą, kuris bus paskutinis...

O juk ta pati sovietinė spauda su Putinu buvo patiekusi pasikalbėjimą, kuriame buvo pasakyta, kad Putinas parašė antrą tomą ir baigia rašyti trečią tomą. O dabar?

LIETUVOS ARCHITEKTŪROS KLAUSIMAI

Tokiu vardu Lietuvos mokslų akademija išleido Statybos ir architektūros instituto II tomą leidinio, kuriame nagrinėjami statybos bei architektūros klausimai. Batlai žinė okupanto spauda ypač džiaugiasi, kad leidinyje įdėti ir du straipsniai vieno rusų...

VOKIEČIŲ - LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

paruoštas D. Šlapoberskio, išleistas Lietuvoje, turi 60 tūkst. žodžių ir posakių, žinoma, propagandinių, nes propagandą okupantas visur kišą imperializmo sumetimais.

„Tėvynės Balsas“ ta proga rašydamas pastebi, kad Lietuvoje ypač didelį pareikalavimą turi anglų kalbos žodynai, kurių išspauda 40 tūkst. egzempliorių.

MIRĖ LIETUVIŲ KALBOS POLITRUKAS

K. Korsakas „L. ir M.“ rašo, kad miręs rusų kalbininkas Boris Larin, kuris buvęs žymus rusų mokslininkas.

Tačiau Larino rolė Lietuvoje nebuvo garbinga: jis privedė prie to, kad prof. J. Balčikonis buvo pašalintas iš lietuvių žodyno rengimo; jis lietuvių žodyną užteršė okupantiniu šlamštu; jis tokiu būdu ejo politruko prievartautojo pareigas Lietuvoje.

MAITINA RUSŲ RAŠTAIS

Lietuvoje daugėja knygų, kuriose rusų autoriai pasakoja apie karių pergyvenimus pastarojo karo metu. Pora pavyzdžių: M. Aleksejevo „Vyšnių duburys“ išvertė V. Oškinnis) ir G. Baklanovo „Pėda žemės“, išvertė K. Kurkulis).

DONELAIČIO METAMS

„Aidai“ Kristijonui Donelaičiui pagerbti, suprasti ir Mažajai Lietuvai išsiaiškinti išleido visą 3 šių metų numerį, kuris vertas didelio dėmesio.

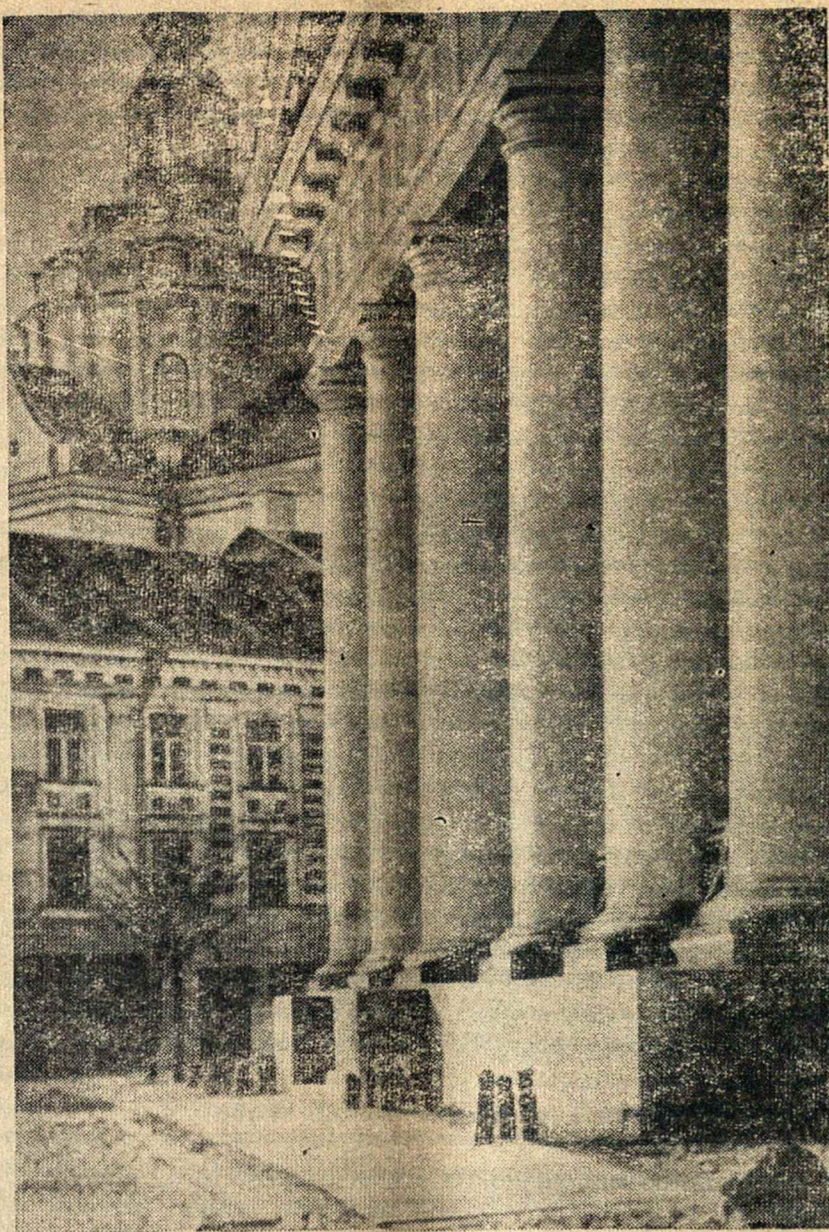
Turinyje: J. Brazaičio — K. Donelaičio pėdomis; A. Vaškio — Pietistinis sąjūdis Maž. Lietuvoje ir K. Donelaitis; J. Brazaičio — Donelaitis praelytė ir dabartyje; J. Tininio — Donelaitis, Hesiodas, Virgilijus ir Biblija; A. Šešplaukis — Donelaičio Metai ir vokiečių literatūra; Dr. P. Rėklaitis — Lietuvio valstiečio Mažojoje Lietuvoje ikonografija; E. Wicherio apie Donelaitį. Iliustracijos taip pat paskirtos Donelaičiui, jo Metams, ir puiki, įdomi apžvalga Donelaičio gimtinės, darbo vietos, aplinkumos ir tt. Labai gražus šis Aidų numeris vertas įsigyti kiekvienam, kas domisi savąja kultūra, istorija, kultūros istorija, literatūra ir gyvenimu. Numerio kaina 60 ct. Adresas: 910 Willoughby Ave, Brooklyn 21, N. Y., USA.

SOVIETŲ LEIDINIŲ SE

Leningrade pasirodžiusiam rusų kalba rinkinyje „Iš žodžių ir žodynų istorijos“ įdėtas J. Kruopo darbas „Iš lietuvių - rusų ir rusų - lietuvių 19 amž. leksikografijos istorijos“. Apžvelgti svarbesnieji to laikotarpio šios srities žodynai. Sovietų Mokslių akademijos išleista rinkinys „Etimologija“ paskelbtas rusų kalbininko - baltisto V. Toporovo straipsnis „Baltų etimologijos tyrinėjimai“. Apžvelgti svarbesnieji šios srities 1957-1961 m. laikotarpio darbai, pasirodę tiek Sovietijoje, tiek kituose kraštuose. E.

● VI. Mozūriūnas Lietuvos okupanto buvo komandiruotas į Kubą, iš kur sugrįžęs, pasakojo apie Kubą rašytojams. Be entuziazmo.

● „Enciklopedija“... trijų tomų esą vis dėlto išleis Lietuvos okupantas. Ar tai ne pasityčiojimas iš lietuvių?

Vienas gražiųjų Vilniaus krašto kampelių.

LIETUVIAI TURĖJO AT-SISKAITYTI MASKVOJE

Korsakas, Lankutis ir kt. Maskvos mokslų akademijoje turėjo atsiskaityti už lietuvių literatūrą. Svarbiausius klausimus buvęs „Spalio literatūra“, ir rusai lietuvių pagyrę...

KATORGININKŲ DARBAI LIETUVOJE

Literatūros istorijos leidimas tęsiasi. Jos bus 5 tomai. IV tomui paskirtas 1945—1953 metų tarpas. Jis, žinoma, bus tikrai sovietinis; jį nebus įtrauktas nė vienas laisvame pasaulyje rašytojas, kurio tame laikotarpyje yra sukūrę nemažą grožinės literatūros kūrinį. Štai, ką reiškia okupacija ir laisvos nuomonės atėmimas. Vergai begali dirbti tikrai jiems įsakytus vergų darbus. Taigi, Lietuvos rašytojai — tikri katorgininkai.

● Putino dramą „Valdovas“ po ilgus pertraukus Lietuvoje pastatė Klaipėdoje.

BIBLIOGRAFINĖS ŽINIOS

„Ost Europa“, nr. 2, 1964. Turiny: Vakarų išiveržimas - turizmas ir užsienio kelionės Sovietijoje (W. Leitmueller), jaunoji Ukrainos poetų karta (A. H. Horbatsch), apie Lenkijos teatrinių gyvenimų (K. Hartmann), Gyvenamojo kolektyvo žmonės — kultūra ir buitis sovietų poliarinėje srityje (2 dalis), apžvalginiai straipsniai: šių dienų sovietinė karo strategija, apie vokiečių vaikų mokymą Sovietijoje. Knygų apžvalgoje įvertintos JAV autorių knygos apie Rytų Europą (1962-63 m.), Boriso Meisnerio knyga apie kom. partijos programą 1903 — 1919 m. ir kt. Žurnalą leidžia Deutsche Gesellschaft fuer Osteuropakunde e. V., Stuttgart S., Leonhardsplatz 28-IV. Metinė prenumerata 42 DM arba 10,50 dol.

Drukarze Dawnej Polski od XV do XVII wieku. Tom Nukelta į 5-tą psl.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

IR ŠI KARTĄ DAR SOVIETINIS „JUMORAS“, PAIMTAS IŠ SOVIETINIO „JUMORO“ LAIKRAŠČIO „ŠLUOTA“.

LENKTYNĖS

„Šluota“ rašo: Visokių būna lenktynių: lenktyniauja kolūkiai, lenktyniauja sportininkai. Pavyzdžiui, Lazdijų rajkoopsajungos pirmininkas Kudriavcevas žinoti nežino, kad tarp jo rajono prekybininkų irgi vyksta lenktynės. Drg. Kudriavcevai, klausykitės mūsų reportažo iš vietos rajono kai kurių parduotuvių.

„Startuoja Neravų parduotuvės prekybininkai. Jie pasižiūrėjo į žuvies konservus „Lydeka alyvoje“ ir nutarė, kad žuvis — amžių amžiais nebylus, nekaltas padarėlis — niekam nieko nepasakys, ima ir pakelia konservų dėžutes kainą nuo 80 kap. iki 90 kap.

Minėtos parduotuvės prekybininkas starto metu pralenkia Kučiūnų prekybininką. Kibiramams pakeliamos kainos nuo 95 kap. iki 1,11 rb., o lėkštėms — nuo 94 kap. iki 1,06 rublio.

Į lenktynes įsijungia Šiaulėnų parduotuvės Nr. 25 vedėja D. Radvilavičienė. Ji startuoja su aliumininiais sąmčiais, parduodama juos savo pačios nuožiūra nustatyta kaina.

Nuo lenktyniaujančių neatsilieka ir mėsos parduotuvės Nr. 6 vedėjas V. Maslauskas. Jis sakysim, gudriau sugalvoja. Antros rūšies avienu parduodama I rūšies kaina. Atskirk, kad gudrus, tą rūšį!

Slidžios operacijos

„Šluota“ rašo: Metų pabaiga įmonių ar įstaigų vadovams bei jų buhalteriams yra panaši į savotišką rugiapjūtę. Kai negalėtingas laikas pašaukia sėsti prie metinio balanso, paprastai šaltakraujiški buhalteriai darosi irzlūs ir neramūs. Dauguma jų per straipsnius ir paragrafus žygiuoja kaip napoleonai, kiti įklimpsta ir paklysta tu paragrafų džunglėse.

Metų pabaigoje betyrinėjant balanso gelmes ir sekumas, išaiškėja nepaprasti dalykai, vieneri nerasi nė kapeikėlės, kitur, pasirodo, kaip aukso kasyklose, tebeguli dar

nepaliestos gėrybės. Apie porą tokių dar gan dažnai pasitaikančių balansinių karštligių mes ir norime papasakoti.

... Prie vaizdingos Nemuno kilpos, ant aukšto šlaito, seniai stovi kukius mūras, pavadinamas Balbieriškio žemės ūkio mechanizacijos techniku mu arba profesine technikos mokykla Nr. 8.

Buhalterė pasikvietė į šalį direktorių ir susijaudinusi jam susnibždėjo į ausį:

— Blogai, direktoriau, gausim pylos.

Direktorius išpūtė akis:

— Kas blogai? Revizija?

— Ir be revizijos matyti, — sunkiai atsiduso buhalterė, — kad per daug neišnaudotų pinigų liko.

Direktorius bematant nusiramino.

— Na ir juokdarė... Aš maniau, kad atvirksčiai. Kas per daug, tą visuomet galima nuplauti ir pasmagurauti. Duok šen savo popierius, pažiūrėsim, ką dar iš jų galima išsunkti.

— Sugalvojau, — pagaliau tarė direktorius, — padarysiu taip, kad ir aš liktų sveika, ir vilkas būtų sotus. Aš žinau tokią šaunią organizaciją, kuri vadinasi Kauno „Dailės“ kombinatu. Jam vadovauja toks Morkus.

— Tai vadinasi, — tarė jis, — norite iki 63-čių metų pabaigos mums įkišti 12.000 rublių. Svyra, che, che, che... Ką gi, mūsų kasa plati, pilkita... Meistras ir gizelams bus darbo. Saskaityk jums, kad viskas atliktą, galime parašyti dabar, bet kada padarysime — to aš negaliu pasakyti. Juk ne vieną tokį užsakymą mes turime...

Taip ištraukė „uodegą“ iš finansinių replių Balbieriškio profesinė technikos mokykla.

Ir taip toliau, ir taip toliau. „Jumoras“, kuris begali iššaukti nebet kartų šypsnį, nes tas „jumoras“ yra žmonių išdavinėjimas, įdavinėjimas policijai ir kompartijai, yra žmonių niekinimas, murdymas, terorizavimas. Tai to kie dabar Lietuvoje juokai.

A. BALTRŪNAS

ROMANAS

Tu mane šauki

24.

Susitarus po pusvalandžio ateiti prie universalinės parduotuvės, Norkutė imė dar vieną monetą ir surinko savo namų telefono numerį.

— Gustai, tu? — Gustu ji vadino Augustiną Karužą, savo vyrą. — Klausyk, tau ir vėl teks pietauti vienam. Po keleto minučių prasideda susirinkimas. Profgrupės. Bijau, kad gali užstėsti. Žinai, kiek pas mus mėgstančių kalbėti... Ar mane? Ne, manęs niekas nesiruošia svarstyti. Kiti klausimai... Sakai, į kiną? Gaila, aš taip seniai nebemačiau padoraus filmo. Vakare repetacija. O gal tu eik vienas? Nenori. Taip ir sėdėsi iki vakaro? Skaitysi?... Argi aš sakau, kad nereikia skaityti... Gerai...

Prie universiteto nenutrūkstančiame žmonių sraute jau lūkuriauo Paulius. Aldona paspartino žingsnį ir iš toli pasveikino jį šypsniu.

— Alkana aš kaip vilkė! Einam kur nors užkąsti!

— Sotus alkano neužjaučia.

— Tai bent palydėk, Pauliau. Luktelsi, kavos puodelį išgersi.

Iki artimiausio restorano buvo ne daugiau kaip šimtas metrų.

Rūbininkas, iš matymo jau pažįstas juodu, paslaugiai sukabino paltus ant vienos pakabos ir ištiesė Pauliui numerėlį.

— Kas gero? Kaip tavo darbai?

— Juodviejų žvilgsniai susidūrė veidrodyje. Norkutės — žvalus, linksmas; Lauritėno — santūrus, kiek niūrokas.

— Tikrai turi nemalonomų? — imdama už parankės, jau rimtai paklausė Aldona.

— Ne. Šiaip sau... Pats nežinau, kas slepia. Ir nuotaika, kaip pakaruoklio namuose...

Salėje pažįstamų nebuvo. Jis parodė nuošalų staliuką ir pasiūlė sėstis.

Aldona ilgai skaitinėjo meniu.

— Ispaniškų patiekalų čia nebūna, — pastebėjo Lauritėnas.

Ji nustebusi pakėlė galvą.

— Žodžiu, kas atitiktų šiandieninį tavo skonį. Dainavai, kaip man žinoma, Karmen?

— Aaa... — Norkutė pagaliau suprato ir nusijuokė. — Tu, pasirodo, ne blogiau orientuojies už scenos inspektorių.

— Afijoje perskačiau, — prisipažino jis.

— Pagirtina.

— Jei nori, galiu pasakyti, ką dainavai užvakar. Ir ką ateinantį antradienį dainuos.

Ji pažvelgė į Paulių su atvira padėka. Ir tokios smulkmėnos ją džiugindavo. Vadinasi net eidamas gatve nepamiršta, galvoja apie ją...

Lauritėnas, išgėręs porą taurelių, lyg ir pragiedrėjo. Ėmė pasakoti, kaip lūkuriaudamas ties universiteto, netikėtai susidūręs su Perminskiu. Boria, matyt, buvo pasirošęs ten pat, gatvėje, plepėti išties valanda. Lauritėnas pasakė skubą į parduotuvę. Beliami irgi pasišovęs lydėti jį. Tik kalantėjos sekcijoje, kur visuomet didžiausia spustis, pavykę atsikratyti juo...

Kitoje salės pusėje užsiėmė stulė grupė vyriškių. Vienas Lauritėnui buvo gerai pažįstamas — iš Plano komisijos. Bet ir tai dabar nebevaržė Pauliaus.

— Aldona, ką tu žadi veikti šį vakarą? — pasiteiravo jis.

— O tu?

— Tai priklausys nuo tavęs.

— Tuomet nueikime pas sukaktuvininką. Šiandien Edvardo gimimo diena.

— Tu būtinai nori?

— Ne. Bet nepasveikinti — taip pat nepatogu.

— Aldona jau anksčiau buvo pasakojusi, kaip pirmąsiais metais, ruošiant stambesnius vaidmenis, Marčiukonis padėdavo jai. Baigęs konservatoriją tuoj po karo, Edvardas turėjo nemažą sceninę patirtį. Jo patirimai buvo jai labai reikalingi.

— Gerai.

Pauliaus veide ji neįžiūrėjo nei džiaugsmo, nei nepasitenkinimo.

... Jie perėjo visą universiteto dovanų skyrių, bet nieko tinkamo nerado. Dovanos buvo arba brangios, arba pernelyg naivios. O dar dažniau — taip nevykusiai sukomplektuotos, kad ir norėdamas nieko panašaus nesugalvotum. Gintaru inkrustuota peleninė ir dvi violetinės popierinės gėlės. Dėžė saldinių ir porcelianinis dramblys, perrištas tautine juosta...

Pagaliau irdamiesi spūstyje, juodu prisikasė iki žaislų skyriaus. Aldona iš tolo pamatė prisukamą gaidį, kuris plasniojo skardiniais sparnais ir rietė gūžį.

— Pauliau, tu tik pažiūrėk, — apsidžiaugė ji. — Nieko puikesnio nesurasime!

— Išsisėis

— O ne! Gaidžiukai jam dar nekelia liūdnų asociacijų.

Konjako butelio etiketė Lauritėnas sugalvojo pakeisti kita, pieštine. Teko užsukti į Projektavimo institutą.

Taksi, vežęs juos prospektu, pagaliau sustojo prie balto dviaukštės vilos. Čia ir buvo viengungiškas Marčiukonio

butas.

Apsigaukęs dryžuotu chalatu, Edvardas pats atidarė duris. Padėjęs nusivilkti paltus, plačiu teatro gestu pakvietė į kambarį.

Bemaž visą svetainę užėmė dvi masyvios sofos, trejų durų spinta, apskritas stalas ir rojalas. Ant sienų kabojo daugybė įremtų Edvardo nuotraukų, vaizduojančių jį įvairiose vaidmenyse. Begalė statulėlių, šiaip suvenyrų bei dovanų rikiavosi ant radiolos, rojalio ir net spintos. Dabar prie jų prisijungė ir gaidys.

— Kavos turi, Edvardai? — paklausė Aldona.

Marčiukonis suabejojo.

Ji ir virtuvėje orientavosi neblogiau: žinojo, kuris indas Edvardo, o kuris — jo kaimynų. Suradusi artipilnę dėžutę kavos, ji įjungė dujinę plytelę. Kelis kartus labai trumpam grįždavo į kambarį, prisijungdavo prie bešnekučiuojančių. Vėl skubėjo į virtuvę. Pagaliau apžiūrėjusi negausias Edvardo produktų atsargas, Aldona prižėrė lėkštę sausainių ir, nešina kavinuku, iškilmingai įžengė svetainėn.

Puodeliais ir stikliukais pasirūpino pats sukaktuvininkas. Aldona ik dabar kaip reikiant apžiūrėjo Pauliaus nupieštą etiketę. Linksmaus sveikinimas ir — kur paprastai būna žvaigždutės — penki gaidukai.

— Saunuolis! — pagyrė jį Lauritėnas.

Keliant pirmąjį tostą, sučiurkė durų skambutis. Su šalto oro gūsiu ir primuliu vazonėliu į prieškambarį įsiveržė Rūta. Pasitiklinusi, kelintos metinės švenčiamos ji pasišovė sukaktuvininką išbučiuoti trisdešimt septynis kartus. Po trečiojo, draugams vienbalsiai siūlant, sutiko pažadą išdėstyti visam vakarui.

— Matai? — nusijuokė Edvardas, žiūrėdamas į Lauritėną. — Sukaktuvininkui geriau, negu dailininkui. Trisdešimt septynis kartus geriau.

Rūta, nugirdusi apie ką kalbama, paliko lūpų atspaudą ir ant klasės draugo žando.

Nuotaika kilo su kiekvienu išgertu stikliuku. Edvardas iš kažkokios slėptuvės atnešė antrą bonką. Rūtai pasirodė gaila atsisakyti Pauliaus nupieštos etiketės. Sutarė, kad viską perplis į pirmąjį butelį.

Užgrojo radiola. Plokštelių pas Edvardą buvo ištisi rinkiniai. Ir vis dar jis po kelis kartus per savaitę pereidavo kultūrinių prekių parduotuves, įsiskodamas naujienų. Šio vakaro siurpryzas buvo itališka dainelė „Čiau, čiau, Bambino“.

Pirmoji melodiją pagavo Aldona. Netrukus jau dainavo visi, išskyrus Lauritėną.

„Jis vėl varžosi“, — pagalvojo Norkutė.

— Pauliau, dainuok! — padrašinamai šūktelėjo.

Bus daugiau.

DR. A. GRIGAITIS.

Kovojo dėl ilgo gyvenimo

8.

PASNYKAS

Žmogaus organizmas, kaip ir bet kuri masina, kartkartėmis reikia pravaityti, nes pridulsta — užsikemša. Mūsų kūne tuos kamščius, dulkes sudaro maisto liekanos, kurios erzina organizmą ir jį net susargdina.

Vaiymui naudojamas pasnykas. Religinis pasnykas turi krikščionys, mahometonys, budistai. Reikia pripažinti, jog pasnykas naudingas ne tik siečiai, bet ir sveikatai. Tačiau toks pasnykas, kada mėsa pakeičiama žuvimi ar kiti taisyklingais produktais, kurių socialiai prisikertama, mediciniškai galvojant nėra pasnykas. Arčiau mediciniško pasnyko buvo senieji katalikų pasnykai, kai nebuvo valgomai net ir pieniški patiekalai. Tai buvo septynių savaitių gavėnia. Turiu pasakyti, jog pravoslavai turi dar ilgesnius pasnykus, kurie savo griežtumu panašūs į mūsų buvusią gavėnią.

Gavėnia būdavo prieš Velykas, kada ūky darbų mažai ir tie patys lengvi. Todėl lietuviui sodiečiui ne taip sunku būdavo septynias savaites išpasnykauti. Jei suaugusius vaikus amžiaus žmogus šį pasnyką pakeldavo be nuostolio sveikatai, o gal ir į sveikatą išeidavo, tai vaikams, seneliams, motinoms, maitinančioms kūdikius arba jų laukiančioms, būdavo per griežtas ir sveikatai nuostolingas.

Dėka pasnyko, pailsi ne tik kūno organai, bet ir pavienės jų ląstelės; išsivalo organizmas. Po pasnyko energingiau dirba maisto apykaita, atjaunėja organizmas. Patartina suaugusiems, ypač dirbantiems sėdimą, protinį darbą, vieną dieną savaitėje pasnykauti. Jei sveikata leidžia, pasitenkinti pasnyko dieną tik vaisiais, daržovėmis. Patartina kasmet užlaikyti ir gavėnią, kurios metu kiek galima mažiau mesos vartoti.

Pasnykas prablaivina žmogaus protą, pasnykas žmogų atjaunina, pasnykas apsaugoja nuo ligų, surištu su maisto apykaita.

PENSIJOS METU

Žmogus išėjęs į pensiją, be darbo greitai sensta. Mat pensininkas mano, jog atėjo laikas ilsėtis, pavalgus sėdėti

prie lango ir sekti gatvės judėjimą arba televiziją. Tai labai klaidinga pažiūra. Taip, pensininkas jau nepajėgia su nkesni darbą dirbti, nepajėgia ilgiau dirbti, bet pajėgia dirbti mėgiama darbą, kurį amerikona vadina hobby. Ši hobby pensininkas turi sugalvoti dar prieš išeinant į pensiją.

Pastaruoju metu New Yorko didžiosios krautuvės savo tarnautojus, kuriems artinasi laikas į pensiją, siunčia į specialius kursus, kur mokoma, ką veikti išėjus į pensiją. Tai yra gražus sumanymas.

Ši tą dirbdamas, pensininkas jaučiasi, jog jis gyvena, turi gyvenimo tikslą. Jo nuotaika dėl to gera. O tas padeda žmogaus sveikatai pailginti.

Prisiminkime mūsų tėvus, senelius — kaimiečius. Ir pavėdavo savo ūkį sūnui, jie nesėdėdavo nei minutės be darbo, nei šiltu, nei šaltu metu.

Žiemos metu jie suka virves, pančius, daro klumpes, grėblius, skaltuoja šaukštus ir t. t.

Šiltu metu, jei yra sodas, bitės — ten nuo ankstybo pa vasario iki vėlybo rudens randa sau darbo, gyvenimo džiaugsmo, arba darbymetės metu eina padėti dirbti į laukus. Jis dirba pagal savo jėgas, pa vargės sėda pailsėti. Jis patenkintas savo senatve, jis linksmas, nes jis jaučiasi naudingas esąs savo šeimoje.

Pensininkas turi atminti, jog jo amžiaus žmogui turi didelės reikšmės fizinis judėjimas — lengvas sportas, lengva gimnastika, lengvas fizinis be nuovargio darbas, pasi vaikščiojimai gryname ore, gerėjimasis gamta, jos reikišniais.

Bus daugiau.

PROF. VIKTORO BIRŽIŠKOS KOMITETO PADEKA

Prof. Viktoro Biržiškos Komiteto plenumo nutarimu, reikiama gili padėka visoms organizacijoms ir asmenims per ilgus metus globojusiems a. a. velionį Viktorą, o ypatingai: ponams St. ir J. Varnaičiūnams ir Girkantams, dr. R. Kasčiui, J. Meškauskui, S. R. Bylai, J. Adamavi-

KULTURINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-ro psl.

4: Pomorze (Senosios Lenkijos spaustuvininkai nuo XV iki XVII amž., 4 tomas: Pamyrys). Opracowały Alodia Kawecka - Gryczowa oraz Krystyna Korotajowa. Wrocław - Warszawa - Kraków 1962. 560 psl., 32 pav., 1 žemėlapis. Leidinyje „Pamario“ sąvoka neleistinai išplečiama įtraukiant ne tik Pomeranijos (Pomern) bei Pamarėlio (Pomerellen) sritis, bet ir Rytprūsius — tai ligšiol niekuomet nebuvo daroma. Tuo būdu į „senąją Lenkiją“ pateko ir Karaliaučius su jo spaustuvininkais kaip Daubamanas, Reussneris ir kt., kurie šale lotyniškų bei vok. knygų yra išspausdinę eilę liet. knygų jau XVI ir XVII amž.

LIETUVOS LEIDINIAI TARPT. KIEL INSTITUTE

Kiel'io, Fed. Vokietijoje, universitete veikia pas. ūkio institutas (Weltwirtschaftliches Institut) — neseniai jam sukako 50 veiklos metų. Pajūmėtina, kad instituto archyve sukaupta ir tūkstančiai Lietuvos, Latvijos ir Estijos periodinių ir kitų leidinių, ypač iš Pabaltijo nepriklausomybės laikų. Susidomėję gali pasinaudoti Instituto leidiniais. Įvairios lietuvių institucijos Vakaruose jau ne kartą tomis galimybėmis yra pasinaudojusios. Pageidaujant už mokėstį atliekamos ir norimų leidinių fotokopijos. E.

PRIEKAIŠTAI RASYTOJAMS

Lietuvoje rašytojams pri-

šiu; draugijoms: Lietuvių Profesorių, Lietuvos Dukterų, Inžinierių ir Architektų, Vilniaus krašto lietuvių, Matematikų ir Fizikų, Tėvų Jėzuitų ir kt.; taip gi restoranų šeimininkams: ponams Bartkams, Gyliams, Malioriams, Ročkams ir kt.

Dėkojame ir suteikusiems visokeriopą pagalbą paskutiniosios velionio ligos metu: Globos k-to pirm. kun. Gurecui ir k-to nariams ir narėms: Cook Country ir Presbyterian Hospital lietuviams gydytojams ir gailestingosioms seselėms priešaky su ponio mis Zujene ir Vilutiene, kurios buvo suorganizavusios kelias savaites užtrukusią ligoninio priežiūrą. Taiggi Community Hospital Administratoriui p. Patrickui De Moon ir su pačios ligoninės Medicinos Direktoriui dr. A. Maciūnui ir gailestingoms seselėms bei slaugėms.

Pagaliau visiems paskiriams geros širdies tautiečiams, rėmusiems ligonį paslaugomis, geru žodžiu, užuojauta, lankiusiems jį bute, ligoninėse ir mirusį - koplyčioje, priėmėsiems maldomis, pataravimu, aukomis ir dalyvavimu laidotuvėse. Ypatingai kunigui B. Sugintui už maldas ir Tautinių kapinių direktoriams, prigludusiems velionio palaikus šiame krašte paskutinėje kerteleje, gražiam kalnelyje, paties mirusiojo pasirinktoje vietoje. Viktoro Biržiškos Komitetas.

kišama: jūs per mažai bendraujate su žmonėmis, nesian kote gamyklose, ūkiuose, dažnai nepakankamai jaučiate gyvenimo srovę. Čia pacituojamas vieno kolchozininko teiginys, kad esą „dabar mūsų rasytojai lengviau pasiekia saulę, žvaigždes, debesis, negu paprastą žmogų, jo širdį...“ Keiškiamas nepasitenkinimas naujų išraiškos formų įieškojimu, ypač, kai kurie poetai savo kūryboje esą „dažnai vis sudėtingesni, o mintis toje poezijoje kartais pasislėpia po žodžių rietuve.“ Primenami priekaištai Mieželaui su jo naujuoju poezijos rinkiniu. Poetai vis negali įtikti nei kritikams, nei rusų čiajai kaltintojai — partijai. Kai „savo laiku kritikai barė poetus už saldžią lyriką ir raudoančius berželius, tai dabar poezija palengva tampa užsiiruotų minčių kūryba“. Toji „užsiiruota kūryba“, kaip Vakaruose gerai žinoma, nepatinka ir pačiai Maskvai.

Nepasitenkinimą kelia ne tik patys rasytojai, poetai, nes jiems trūksta tyro „paprastumo, aiškumo“. Priekaištai daromi ir kritikams, kurių balsas pastaruoju metu tesigirdys lyg iš po žemių... Jais reikiamas nepasitenkinimas, nes jie esą meistriškai nagrinėja naujas metaforas ir kt. kūrinuose, bet retai ima įsi nagrinėti idėjinę - problemine kūrinio pusę. Kritikai esą apsisleidę ir norima, kad jie atkustų, kad jie „auklėtų“ skaitytojus ir... padėtų rašytojams.

Visi pageidavimai suvedami į vieną: kūriniai privalo būti patiniai savo problemomis, liaudiški, gi nacionaliniai savo žodžiu, atseit, atspausdinti lietuvių kalba. Tai grynai patiniai ir su tikrąja literatūra, menu bei lietuvių tautos interesais nieko bendra neturi reikalavimai. Jie tik atspindi Maskvos pageidavimus.

GRAFIKŲ ATSKAITOMYBĖ

Praėjusiais metais du Lietuvos grafikai — I. Bindokai ir J. Galkas buvo išsiųsti į Sibirą surinkti — padaryti eskyzinių darbų ir hidrostatybas. Dabar jie privalėjo duoti atskaitomybę. Taigi, kieta okupanto kontrolė.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Danutė Brazytė - Bindokienė, KETURKOJIS UGNIAGESYS. Pasakojimas apie šu niuko Taškiuko nuotykius darželio ir pradžios mokyklos amžiaus vaikams. Gausiai iliustruota dail. Zitės Sodeikienės. Didelio formato 40 psl. Išleido „Lietuvių Dienų“ leidykla, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029. 1964. Kaina 2 dol.

Jauna rasytoja D. Brazytė - Bindokienė gerai pažįsta vaikų psichologiją ir moka jiems suprantama kalba papasakoti paklydusio šuniuko nuotykių gyvenimą, jam patekus pas ugniagesius. Gera, taisyklinga, literatūrinė kalba, sąmojingi, Taškiuko dialogai su katinu Peliu Pabaisa, su

WINDSOR, Ont.

AUKOJO TAUT. FONDUI.

Vasario 16-sios šventės minėjimo metu ir Tautos Fondo vaju laike Windsoro ir apylinkės lietuviai aukėjo T. Fondui. \$15: D. ir St. Naiskaskai; \$10.25: V. Pundžius; \$10: V. Barisas ir A. Juškauskas; \$5: B. Balaišis, V. Ciuprinskas, Pr. Dumčius, R. Dumčius, P. Januška, Pr. Kairys ir E. Zatorskis; \$3: Z. Mistautas; \$2: I. Baltutis, V. Kačinskas, kun. D. Lengvinas, J. Linkevičius, V. Liorenas, F. Švabauskas, Nacionienė, Ant. Tautkevičius ir S. Taurinskas; \$1: B. Barisas, P. Eidukas, J. Giedriūnas, A. Kozulis, P. Mikalauskis, Pr. Rudokas, P. Rūkas, A. Stygienė, Alb. Tautkevičius, P. Večkys; \$0.50: P. Tautkevičienė.

Iš viso suaukota \$111.75. Iš suaukotos sumos padengta šventės rengėjo — Windsoro Liet. Bendruomenės, padarytos Vasario 16-sios minėjimo išlaidos \$17.25. Šią sumą sudaro: salės nuoma \$10, kvietimų spausdinimo ir išsuntimo išlaidos \$5.81, tautiniai kaspinai \$1.44. Viso \$17.25.

T. Fondo Atstovybei prisiusta \$94.50.

Aukos Tautos Fondui yra lietuviškojo solidarumo ženklas ir susipratimo įduotyjas. Tautos Fondo Atstovybė dėkoja visiems Windsoro ir apylinkės lietuviams už aukas ir Tautos Fondo įgalotiniui. P. Januška už T. F. vaju laike vedimą.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje.

MININT KOMP. M. MUSORGSKIO

125-sias gimimo metines. Vilniuje filharmonijoje surengta me minėjime - koncerte apie kompozitorių kalbėjo muzikologas J. Špigielglazas, „Parodos paveikslas“ atliko pianistas B. Keizenkindas. M. Dva rionaitėi akompanuojant dar ketelę dainų atuko neregė dainininkė B. Grincevičiūtė ir L. Muraška. E.

LIETUVAITĖ IŠ LENKŲ OKUPUOTOS PRUSIJOS

Iš lenkų okupuotos Prūsijos, Alšteino, į Kaliforniją pasidėjęs svečius atvyko lietuvaite Aliutė Jasiūnionytė. Už poros mėnesių mano grįžti atgal, nes čia atkeliavo turistine viza. Nusiskundžia, kad labai nuobodu. Dėdei išėjus dirbti į automobilių fabriką, neturi ką veikti. Angliškai nemoka.

Girdėti, kai kurie lietuviai net važiuoja į Lenkiją susirasti lietuvaite. A. J-tė daili, ve dybinio amžiaus mergaitė. Su tiktu pasisvečiuoti padorioje lietuvių šeimoje. Gyvena: 5415 Corona Ave., Maywood, Calif. Telef.: LU 9-4923.

Kaimynas.

● Prancūzė, tarptautinių konkursų laimėtoja, Cecilie Ouse, Vilniuje davė fortepijono koncertą.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.

Taisau ir Remodeluoju. 6396 Bannantyne, Verdun. Tel.: dienomis AV 8-2352. PO 6 val. PO 7-6183.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent,

Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI, IR KITI ĮVAIRŲS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966-44 Ave. Rsm.

Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.

Už indėlius mokame 8% dividendą.

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTINOS

SUKAKTUVĖS - MAŽAMECIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P. Q.

T. Laurinaitis

SLIDINĖKIME MĖLYNAJAME SLĖNYJE

— Vallee Blue Ski Centre —

VAL DAVID, PRIE 11 KELIO.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

SUDBURY, ONTARIO

L. B. APYLINKĖS VALDYBA PRANEŠA,

kad lietuvių bendruomenės nuosavybės įsigijimo klausimu skubiai pradėdama aiškinti ir veikti. Smulkiau apie tai buvo spaudoje („TŽ“ ir „NL“).

Viesiems dirbantiems lietuviams išsiuntinėti pasizadėjimų lapeliai dėl pinigų investavimo į nuosavybės įsigijimo fondą. L. B. Valdyba tikisi, kad kiekvienas dirbantis lietuvis, pilnai supras lietuvišką pareigos reikalą ir pasižadės investuoti, jei bus reikalingas, vasarvietės pirkimui ar salės statybai. (Ką dauguma nuspręs) bent \$50.00, ar daugiau. Užpildytus pasizadėjimų lapelius, o kurie jų nepildys — tuščius, laike dviejų savaitių prašome grąžinti L. B. V.

Iš anksto jaučiame, kad lietuvių garbė ir solidarumas ne leis palikti tuščią lapelį, bet kiekvienas investuos savo dalį. Investuota suma esant reikalingai, kiekvienas galės atsiimti.

STOVYKLA JAUNIMUI

L. B. valdyba š. m. rugpjūčio mėn. 3 — 15 dd., „Vila Maria“, ukrainiečių vasarvietėje, 12 mylių nuo Sudburio rengia lietuvių jaunimui dvi jų savaitės vasaros stovyklą.

Mokestis už savaitę: 1 vaikui iš šeimos — 10 dol., 2 — 8 dol., 3 po 7 dol. Stovyklą norint tinkamai paruošti, registracija pradėdama jau dabar. Prašome visus tėvus nedelsiant ir jaunimą registruoti tuoj pat. Dėl registracijos ir smulkesnių informacijų kreiptis: J. Kručas, telef. nr. 673-5967 ir J. Labuckienė, telef. 897-4953. Stovyklos vadovė bus paskelbta vėliau.

RADIO VALANDĖLĖ

L. B. valdyba per radio C KSO stotį turės lietuvišką radio valandėlę ypatingiems lietuvių tautiniams reikalams atžymėti. Radio valandėlė bus:

1. Motinos dieną paminėti, gegužės mėn. 3 d.
2. Birželio išvežtųjų minėjimas, birželio 14 d.
3. Tautos šventė, rugsėjo 6 d.
4. Kariuomenės šventė, lapkričio mėn. 22 d.
5. Naujųjų metų proga, gruodžio mėn. 27 d.

Programoje: trumpi, daugiausia anglų kalba supažindinimai su mūsų tautinių minėjimų reikšme lietuviams, tautinė muzika, tautiniai šokiai, dainos, pranešimai, sveikinimai (varduvių, gimimo ir kt.) skelbimai (bendruomenės ir privatus). Malonu pranešti, kad atsiranda taurių patriotų lietuvių, kurie nuolat išlaikys remia radio valandėlę per radio pasamdė Petras Jutelis. Garbė jam ir didelė visuomenės padėka. Laukiame ir kitų. L. B. valdyba

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street.

bus dėkinga ir už mažiausią (keliasdešimt centų) auką radio valandėlės išlaikymui. Laukiame skelbimų iš mūsų prekybininkų ir profesionalų ir pns. Valandas pranešime vėliau.

MOTINŲ PAGERBTUVĖS

L. B. valdyba, be oficialaus motinos dienos minėjimo šių metų gegužės mėn. 2 d., ukrainiečių salėje, 130 Frood Rd., šeštadienį, taip pat visoms Sudburio ir apylinkės lietuviams motinoms ruošia bendrą pagerbimą - vakarienę, kuri įvyks gegužės mėn. 3 d., sekmadienį Christ the King bažnyčios salėje. Būtų gražu, kad kiekvienas vedęs vyras savo žmoną — vaikų motiną iš anksto užregistruotų tam pobūviui.

Nevedusieji, turį savo motinas čia, palikę tėvynėje ar jau mirusias galėtų jų prisiminimą pagerbti paruošdami nors mažas dovanėles, kurias paagal jų norą L. B. V. įteiktų jų nurodytoms, pobūvių dalyvaujančioms motinoms, vietoje negalintių pagerbime dalyvauti jų motinų likusių tėvynėje ar mirusių prisiminimui. Dovanėlėmis ir sveikinimais savo motinoms galėtų prisidėti ir mūsų jaunimas. Registracijos ir informacijų reikalu kreiptis: Jadvyga Labuckienė, telef. 897-4953.

Salę tam reikalui parūpino kun. Antanas Sabas, todėl L. B. V. jam širdingai dėkoja.

Lietuvių B-nės Valdyba.

— Žiemos žvejybos sezonas jau baigiasi, nes pavasaris jau čia pat. Žvejybos sezono didžiausią žuvį — lydeką 15 svarų pagavo Petras Jutelis.

— „Nepr. Lietuvai“ 1964 m. užsisakė Aleksas Kusinskas, Zigmas Labuckas ir St. Tolvaša. Sveikiname!

— Žvejų ir medžiotojų klubas „Geležinis vilkas“, tikisi greitai laiku gauti jų organizacijos federalinės valdžios pripažinimą (charter). Klubas valdybą 1964 m. sudaro: pirmininkas Br. Dūda, sekret. St. Krivickas ir kasin. Pov. Jutelis.

PAVYKĖS VAKARAS

Žuklautojų ir medžiotojų klubo „Geležinis Vilkas“ valdyba, balandžio 4 d., surengė metinį pobūvį - šokių. Dalyvavo daug klubo narių ir svečių. Pranešimą padarė v-bos pirm. Bronius Dūda. Paaiškėjo, kad greit bus gautas klubui valdžios pripažinimas (charter), taip pat daroma klubo nariams įdomi iškila į Manitoulin Island smeltų žvejyba. Aptartos 1964 m. veiklos gairės. Po to, buvo šokiai grojant gerai muzikai, ir veikė bufetas. Pobūvis pasisekė labai gerai. Š. m. „Geležinis Vilkas“ v-ba sudaro: pirm.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

MOKSLAS IR TECHNIKA

MĖNULIO MOKYKLA

USA ruošiasi nuleisti žmogų į Mėnulį. Tą dalyką tiria Erdvių Centras. Jis yra Houston mieste — Texas valstybėje. Ten yra vadinamoji Mėnulio mokykla. Joje yra šešiolikla vyrų. Centras valstybei kaštavo apie 125 milijonus.

Mokiniai dirba labai sunkiai. Jie aplanko visas erdvių laboratorijas išmėtytas po visą kraštą. Jie stadiuoja: erdvę, Mėnulį, žvaigždes, orą ir visą, kas susiję su tuo. O taip pat laivą, kuriuo turės skristi, raketą, kurią jėga paliks Žemę, o vėliau Mėnulį.

Pirmiausia jie paruošiami gerais parašutintinkais. Jei

B. Dūda, sekr. St. Krivickas ir išdin. P. Jutelis. Narių yra 63.

REMIA TAUTINIŲ REIKALUS

L. B. V. įkūrė radio valandėlę ypatingam tautinių minėjimų paraiškimui svetimausių tarpe ir maloniam lietuvių pasiklausymui. Tuoj į talką atėjo savo aukomis geri lietuviai.

Motinos dienos paminėjimui, valandėlę per CHNO radio stotį apmokėjo tautinių reikalų rėmėjas — Petras Jutelis; žiauriųjų birželio išvežimų paminėjimui valandėlę apmokėjo lietuviškoje veikloje pasižymėjęs, buvęs veiklus L. B. v-bos pirmininkas, dabartinis „Geležinis vilkas“ klubo sekretorius — St. Krivickas; tautos šventės proga paminėjimui valandėlę apmokėjo nuosirdus, visuomeninėje veikloje visur dalyvaujantis — A. Gatautis. Dar „sponso-rių“ laukia 2 valandėlės: kariuomenės šventės minėjimo ir Naujųjų metų.

TAIP GARSINA LIETUVIŲ TAUTINIŲ MENĄ

1963 m. lapkričio mėn. etninių grupių pasirodyme, suorganizuotas mūsų tautiečių. J. Lukšio, pasižymėjo lietuvių kanklių muzikos kvartetas, vadovaujamas Petro Semžio. Šiais metais jau gauta keletas pakvietimų atlikti programą scathariniečių organizacijų konvencijose, pobūviuose ir net bažnytinuose pobūviuose. Tai labai gražus lietuviškų kanklių muzikos įvertinimas iš kitataučių pusės. Laukiama, kad P. Semžio kanklių muzikos grupė praplės ir padarys, kaip visą laiką veikianti, pastovų vienetą.

SAVI PAS SAVUS.

Kusinskis Aleksas gražiai reikišiai lietuviškoje tautinėje veikloje, eilę metų veda bažnytinį chorą, dalyvauja lietuviškoje organizacijose, taip pat sąžiningai atstovaudamas keletą didelių persiuntimo firmų, pasiūnia siuntinių ir visas SSSR sritis, ir i kitus kraštus, klientų sudarytus, standartinius ir net didesnius objektus k. a. mašinas,

PETER ZINKO

BARRISTER & SOLICITOR

ADVOKATAS IR NOTARAS

Tel. office: LE 1-1054

Res.: BE 3-2472

1 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ont.

laivas sugestų, tai bandytų nusileisti parašutu. Jie apvelkami specialiais drabužiais, vadinamais erdvių drabužiais. Su tais drabužiais astronautai įmetami į vandenį ir sekami, kaip greitai išsineris iš vandens. Jie turi pamokas apie svorio nustumą. Kai žmogus atspalaiduos nuo žemės gravitacijos, jis liks besvoris. Jis skris ore be sparnų. Šiuos bandymus atlieka lėktuve. Be to, jie turi treniruotes įvairiuose klimatuose: tyruose, kalnuose, džiunglėse ir ant vandens.

Pirmutinė kliūtis, kaip išmesti du žmones viename laive. Arba du laivai po žmogų, kurie erdvėse susitiktų. Arba vėliau nukeliai į Mėnulį drage nusileistų. Antra teorija, tai pagaminti didžiulį laivą su trimis žmonėmis, kurie nuskridę prie Mėnulio cirkuliuos apie jį. Vėliau du nusileis, o tretysis cirkuliuos ir toliau apie Mėnulį. Kai pirmieji jau įsikurs, ar atliks savo užduotį, tai tuo pačiu laiveliu pakils ir viršų ir susijungs su skraidančiu apie Mėnulį ir taip visi grįš į Žemę. Plazdys.

muzikos instrumentus ir kt. Per eilę metų įsigijo didelę praktiką ir su klientais jokių nesusipratimų nėra turėjęs. Lietuviai, būkime susipratę ir remkime savus. A. Kusinskio adresas: 124 Park St., telef. Nr. 674-1605. K.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

ptelius: 1) Gintaras, 2) D. Kovas, 3) Č. Lituanica, 4) T. Aušra.

Jaunių grugė

Lituanika — Nevėžis 102:82, Hamilt. Kovas — Č. Neris 92:69, W. Vytis — Žai-bas 102:89, Č. Aras — Aušra 54:48, Lituanika — Kovas 86:77, Aras — Vytis 79:73 ir baigmėje, Aras nugalėjo Lituaniką 81:77. Trečioji vieta atiteko W. Vyčio komandai, įveikusiai hamiltoniečius 92:79.

Moteryų klasėje

esant tik dviem atstovėms, nu galėjo Aušrą, įveikdami Vytį 56:42.

Mergaičių grupėje

pirmoji vieta atiteko Aušros II komandai, prieš Aušros I ir Vytį.

Žaidynes surinktais taškais laimėjo Toronto Aušra, prieš Lituaniką, Gintarą ir tt. Žaidynes buvo oficialiai atidarytos FASK-to pirm. J. Na svyčio, sveikinant Lietuvos konsulį Kanadoje dr. J. Žm uidzinui, SLA kp., bet apie jas visiškai „pamirštant“ mūsų vadovaujantiems veiksniams ar net L. B-nės valdyboms. K. B.

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas

Tarpininkauja Mutual Funds

investavimams:

109 Warwick Street

Brooklyn 7, N. Y.

NIAGAROS PUSIASALIS

RUOŠIANTIS 15 METŲ VIENUOLYNO IR PARA-

PIJOS SUKAKTIES MINĖJIMUI

Šios garbingos ir vienintelės Niagaros pusiasalyje sukakties paminėjimas jau buvo žinomas prieš pusantų metų. Nuo tada ir buvo pradėta ruošti, ypač knygos išleidimui, kas reikalauja nemažai darbo ir laiko.

1963 m. birželio mėn. 19 d. vienuolyno viršininkas T. B. Mikalauskas pakvietė mane, S. Janušonį ir K. Stankevičių, pradėti darbą, iki bus sudarytas šventės rengimo komitetas pilname sątate.

„Žalgirio“ vietininkija 1963 m. gegužės 26 d. suruošė 10 metų įsikūrimo minėjimą, į kurį buvo sukviešti visų organizacijų atstovai, atvyko ir Wellando apylinkės Tautinės s-gos atstovai K. Žukauskas, nuolatinis Joninių rengėjas, kitaip tariant rengimo koncepcijos savininkas.

Man būnant skautų rėmėjų valdybos pirmininku, atėjo mintis kreiptis į minimą asmenį gauti salę šioms metams. Paprašytas sutiko ir davė garbės žodį, kad jis neruošė Joninių ir leis ruošti man. Žinoma, tikėjau, kad bus ruošiamas skautų reikalams. Tačiau kada buvau paprašytas T. B. rnbao perleisti tą datą 15 metų vienuolyno sukakčiai minėti, sutikau, ir vien tik dėlto, kad jis yra didelis skautų rėmėjas, jau šiais metais parėmė skautus keliais šimtais dolerių, ir visus tikinčiuosius rėmė ne tik dvasiškai, bet ir materialiai.

Religine šios sukakties data, kuri įvyks sekmadienį, birželio 21 d. rūpinasi pats vienuolyno viršininkas T. B. Mikalauskas.

Parengimu, kuris įvyks š. m. birželio 20 d., rūpinasi laikinasis komitetas: J. Deineras, S. Janušonis ir K. Stankevičius. Iki šiol yra padaryti sekanti darbai: pasamdytas Vytauto Babecko orkestras, vienas iš labiausiai mėgstamų. Sudaryta programa, kurią išpildys tautinių šokių grupės: Hamiltono, vadovaujama G. Breichmanienės, Toronto, vadovaujama V. Turutos ir Ročesterio, vadovaujama J. Reginienės. Dalyvauja taipgi Hamiltono Aušros Var

tų parapijos choras, vadovaujamas solisto V. Verikailio.

Šis sukaktuvinis parengimas įvyko Marriton Community Centre salėje. Smulkesnės žinios bus skelbiamos mūsų periodinėje spaudoje. Malonekite sekti ir atkreipti dėmesį į šios reikšmingos mūsų lietuvių išeivijos sukakties minėjimą.

Baigdamas noriu dar priminti, kad 1964 m. birželio 20 d. vakaras ne Tėvų Pranciškonų ir ne Tėvo B. Mikalausko, o visų Niagaros pusiasalio tikinčiųjų, į kurį kviečiami visi geros valios lietuviai dalyvauti.

Jonas Deineras.

NL red. pastebi, kad ši korespondencija paaškina sukaktuvio minėjimo padėtį, to dėl polemikė dalis aptrumpinta.

SKAUTAI PAMINĖJO ŠV. KAZIMIERĄ

Kovo 8-oji „Žalgirio“ vietininkijos praėjo pakilusioji ir šventiškoji nuotaikoj. Tą dieną skautės ir skautai unormuoti ir su vėliavomis dalyvavo bažnyčioje. Pamaldas laikė vietininkijos dvasios vadovas tėvas Barnabas Mikalauskas. Po to buvo iškilminga su eiga. Įžodį davė 4 sesės ir du broliai. Į skautų vadovų eilės sugrįžo Stasė Zubrickienė, kuri ir anksčiau čia gražiai reikišė skautiškoji veikloje.

Malonu, kad skautų eilės dar padidėjo 7 asmenimis.

Šios šventės proga vietininkijos dvasios vadovas, tėvas Barnabas Mikalauskas, nuolatinis rėmėjas ir mecenatas šios vietininkijos buvo apdovanotas Ordinu už Nuopel nus su rėmėjų kaspiniu.

Toliau sekė Šv. Kašimiero minėjimas. Vietininkijos adju tantas sklt. Marijus Šetkus skaitė tai dienai pritaikintą referatą. Viesiems labai patiko. Džiugu, kad mūsų jaunimo atstovai karts nuo karto jau pavaduoja lietuviškoji veikloje vyresniuosius.

Ši šventė baigėsi Kaziuko muge. Publikos dalyvavo nemažai. Pasigerėtina, kad mūsų visuomenės susidomėjimas jaunimu didelis. Sk.

ĮVAIRUS SIUNTINIAI IR DOVANOS

LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, UKRAINON
IR U. S. S. R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

Įvairios sudėties maisto siuntiniai iki 40 sv. (su įpakav. 44 sv.) Taip pat galima siųsti ir vienos rūšies maistą iki 40 svarų.

Prašome reikalauti mūsų maisto katalogų.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17¼ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu.
- Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausiti, telefonuokite bei rašykite, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak.; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 v. pp.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686.

Ponia V. Juraitis.

Ponia M. Venskevičienė.

Savininkai A. ir S. K. A. L. U. Z. A.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimti metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

TAUPLYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-6723

Už depozitus „Parama“ moka 4½% vieton 4¼% ir už

asmenines paskolas „Parama“ ima 7% vieton 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybę apdrausta santaupa dydyje,

bet nedaugiau \$2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis,

gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienes metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus sekmadienius;

šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiklata pirmadieniais ir penktadieniais.

HAMILTON

K. L. B. HAMILTONO
APYL. VALDYBA

LN REIKALAI INTENSY
VIAI GERĖJA

balandžio 23 d. 8 val. vak. šaukia organizacijų atstovų, pirminkų arba jų įgaliotų atstovų posėdį A. V. Parapijos salėje.

Bus aptariamai visi svarbesnieji lietuviškojo gyvenimo reikalai ir todėl yra labai svarbu išgirsti kiekvienos organizacijos atstovo pageidavimus, kad būtų galima padaryti atitinkami nutarimai. P. L.

MUZ. V. BABECKO
MUZIKOS STUDIJA

balandžio mėnesio 19 dieną duos savo darbo vaisius publikai. Miela bus tėveliams pamatyti scenoje savo vaikučius ir pasidžiaugti jų pasiektais rezultatais. Jaunieji muzikantai, kviečia visus lietuvius minėti datą į Aušros Vartų parapijos salę 4 v. p. p., kur išgirs koncertą. Tikimės, kad jie tam bus gražiai pasiruošę ir bus verti gausių katučių.

Sveikiname muz. V. Babeką už tokių gražų šventvakarį ir linkime jam sėkmės jo pamiltam darbe.

Įėjimas į koncertą visiems nemokamas. V. P.

KARTONŲ BALIUS

Artėja pavasaris, o su juo artėja ir tradicinis ateitininkų ruošiamas kartonų vakaras. Gegužės 2 d., šeštadienį, „Knights of Columbus“ salėje hamiltoniečiai oficialiai atidarys pavasario sezoną. Čia mūsų lietuviškos moterys pasirodys savo pavasariškose kartono suknelėse ir penkios iš jų bus premijuojamos I-ma premija — 25 dol., II-ra — 20 dol., III-čia — 15 dol., IV — 10 dol. ir V-ta — 5 dol. Premijas dovanos lietuvių biznierių. Dalyvauti konkurse galės tik tos, kurios šokiuose dalyvaus su kartoninėmis suknelėmis. Laimėjimą nuspręs ne grožis, amžius, ar kūno išmies. bet kartonų spalvingumas, skoningumas ir originalus pasiūvimas. Visos hamiltonietės ir viešnios iš kitur yra raginamos dalyvauti šitame konkurse.

Vakara pajavirins Toronto vyrų kvartetą, paskutiniui laiku pasidarys labai populiarius. Bus galimybės išbandyti savo laimę turtingoje loterijoje, bufetas vaišins svečius visokiomis gėrybėmis. Prie Dominico Ferry muzikos visi turės progą maloniai posiokėti. Gegužės 2 d. yra data apie kurią jau laikas pradėti galvoti.

Sekmadienį, gegužės 3 d. Hamiltone įvyksta ateitininkų šventė. Šventę globoja parapijos kleb. prel. dr. J. Tadarauškas. Į ją atvyksta Federacijos vadas dr. J. Girnius. Hamiltonas tą sekmadienį pagyvens „Visa atnaujinti Kristuje“ dvasioje.

K. M.

DOSNŲ
HAMILTONIEČIAI

Didžiajam lietuviui, prof. dr. K. Pakštui, kuris prieš kelis metus mirė Čikagoje, bus statomas antkapis — paminklas. To paminklo statybą į Hamiltone yra renkamos aukos. Vietos įgaliotiniai M. Keženaitytė ir K. Milleris jau su rinko ne toli šimto dolerių. Iš rašytos visos pakviltimų knygutės, kurios buvo pristatytos. Nežinia kiek kitos vietos prisidės, bet mes, atrodo, išpildėme visą pramatytą kvotą. Kiekvienas paprašytas neatsisakė duoti vieną, kitą dolerį tokiam kilniam tikslui. Didėsni aukotojai buvo prel. dr. J. Tadarauškas, St. Milevienė, K. Gudinskas, K. Mikšys ir J. Pleinys. K. M.

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

STOVYKLAVIMO PARODA

LA SALLE CIVIC CENTRE
TENISAS — LAIVAI — PRIEKABOS
MAŠINOS — MADOS — SPORTAS

8681 CHAMPLAIN — KAMPAS CENTRAL

BALANDŽIO 15 — 20

- Įėjimo premija „Messenger“ palapinė
- Įvairūs pasirodymai kas vakarą
- Siurpriziniai traukimai vakarais
- Madų parodos
- Gyvulių parkas vaikams.

SVARBUS DARBAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

vergtomis giminėmis, Natangos Voigto Wollradto 60 kilometrų senprisių sudeginimas Lenkenburgo pilaitėje ir riterių bendras pakrikimas privedė prie didžiojo senprisių giminų sukilimo, kuris, sulig kronika, tęsėsi 15 metų. Čia pirmą sykį vakarinės giminės pradėjo veikti bendrai, sudaviečiai kiek vėliau išjungė. Buvo išrinkti įvairių giminų vadai, kurių vardai yra lietuviškuose. Nors 1262 m. ties Pokarvį buvo sumušta Ordino kariuomenė, sambiečiai sunaikino Karaliaučiaus miestą, bet ilgoje kovoje jie nepajėgė paimiti Karaliaučiaus, kuris visą laiką liko Ordino rankose. Galiausiai jie patys buvo sumušti naujai atvykstančių kryžievių ir visa Sambija vėl pavergta.

Sukilėliai sėkmingai kovoję Natangoje, Varmijoje ir Barteje. Jie sunaikino Cruceburgo, Brandenburgo, Brundsergo, Heilsbergo, Vaistotės, Valevonos, Bartenšteino, Roesselio ir Wartenburgo pilis.

Taip pat sėkmingos buvo kovos Pogezanoje, Kulmijoje ir Pomezanoje. Sunaikinamos Elbingo, Veklio pilys ir kiti sutvirtinimai šiaurinėse dalyse. Minimos kovos ties Christburgu. Herkus Monte sunaikina Ordino kariuomenę ties Leba, Kulmijoje, 1265 m. kovas išjungė sudaviečiai su naikina Leba, miestą, pilį bei aplinkinius kraštus. Iš Lietuvos atvyksta kunigaikštis Trainotas su didele kariuomene ir puola Kulmiją bei Mazoviją. Pamarėlių kunigai kščiai vėl sukyta prieš Ordiną 1267-68 m., ir tuo labai pasunkino Ordino padėtį.

Sukilėliai pakartotinai puola ir sunaikina prie Nogatės (Vyslos šakos (Šv. Marijos, vėlesnio Marienburgo) miestą ir pilį. Sunaikinamos Starckenbergo ir Sittenburgo pilys.

Minimos kovos prie Redyno ir prie Kulmsee miesto, Kulmijoje. Sudavietis Skomandas su savo kariuomene naikina Kulmiją ir puola Birgelavo bei Torūną prie Vyslos. Minimas Schoensee pilies puolimas ir barty vado Dyvonės mirtis 1269 m. Neatvyksta pakankamai naujų kryžievių Ordinui ir pagalba arba dėl kelių minkštų žiemų jie negali pakankamai veikti, jog 1270 m. Ordino padėtis darėsi beviltiška. Šitoje padėtyje Ordinas vėl šaukėsi krikščioniško pasaulio pagalbos.

Vos įžengęs į apaštalių sostą, popiežius Gregorius X savo 1271 m. bulėje įsakė visoms Romos bažnyčioms Europoje skelbti kryžiaus karą prieš pagoniškas — pruthenorum gentes. — 1271 m. buvo didelis badmetis Vokietijoje, todėl daugelis gyventojų sten gėsi išvykti į kitus kraštus. 1273 m. didelė kryžievių kariuomenė pasiekė Pavyslį ir didele persvara puolė sukilėlius. Pomezanoje, netoli Christburgo, frontaliniai mūšys buvo sumušti Linkos daliniai. Varmijos pasienyje, netoli Brunsbergo, buvo pralaužtos žymios užtvartos, kur sukilėliai turėjo žymią nuostolį. Trečiasis mūšis įvykęs ties Brendenburge, pietuose nuo Karaliaučiaus, kur 4 dienų kovoje buvo sumuštas Herkus Montė. Nežiūrint kai

kurių vėlesnių partizaninių kovų, senprisių sukilimas buvo baigtas. Herkus Monte vėliau buvo pagautas ir nužudytas.

Jau 1274 m. buvo puolama Nadravija. Naikinamos Retovio kraštas, sunaikinamos Kamsvikau (prie Istrutės) ir Otolikės pilys. Kronika mažai tepaduoda žinių. Kartu eina ir Skalavijos (šiaurinės Mažosios Lietuvos) puolimas iš šiaurės ir pietų. Minimi Ragintos (Raginės) ir Ragintos, Labgavos ir Sasavos pilių sunaikinimai. 1276 m. kraštas pasiduoda.

Prasideda kovos Sudavijoje. Naikinami atskiri kraštai: Kymenava, Meruniškė, Pokyma, Krasima ir Silija. Sunaikinama ir Skomando pilis prie Skomandų ežero. Apsivylęs Skomandas galiausiai pasiduoda ir prima krikštą. Likusių gyventojų daliai i Lietuvą persikėlus, kelių tūkstančių liekana deportuojama į Sambijos trikampį, kur jie apgyvendinami. Minėtini dar keli nepasisekę sukilimai arba sumanymai sukilti: 1279, 1286 ir 1295 m. 1283 m., pagal kroniką, prasideda karas su Lietuva.

Ordinas įveda savo tvarką. Visi likusieji, ginklus kelę prieš Ordiną, padaromi baudžiauninkais. Priešami prie Ordino arba vokiečių — kolonistų dvarų. Kraštas kolonizuojamas visomis išgalėmis. Nebereikalingi autochtonai stumiami iš vakarų į rytus. Sudaromas atskiras privilgiuotas vitingų luomas, susidarius iš asmenų, pasitaravusių Ordinui karo arba sukilimo metu. Jų daugiausia apgyvendinama Sambijoje. Jie ir toliau skaitosi kilmingais, gauna daugiau žemės, laisvių ir teisių. Autochtonams draudžiama miestuose gyventi arba koku amatu arba geresne tarnyba užsiimti, pvz. karčiamose alaus pilstyti. Kalba slopinama, vokiečiams kolonistams draudžiama su savo baudžiauninkais kalbėti jų gimtąja kalba. Įvedami slaptieji teismai apstatams teisti, kurie galioja iki po reformacijos laikų. Yra atspausdinamas katekizmo vertimas prūtenų ir lietuvių kalbomis, palyginimui.

Paskutinėje dalyje nagrinėjame, kuriose srityse gyveno lietuvių giminės senprisių krašte.

Senprisiai mums nėra palikę jokių užrašų. Taip pat nėra žinių apie tai pas kaimynus. Todėl reikia rinkti žinias iš vėlesnių laikų, kai išskyla tautiniai bruožai. Ėmiau domėtis Pretorijaus aiškinimais apie lietuvių apgyventas sritis, toliau administracijos vietos „Litauen“ sudarymą buvusioje Prūsijoje ir lietuvių pavadinimų liekanas senprisių šalyse: Sudavijoje, Natangoje, Stablauke, Barteje ir Varmijoje.

Toliau nagrinėjau lietuvišką architektūrą ribą Prūsijos kraštuose, sudaryta dar praėjusiam šimtmečiui neša lietuvių vokiškų mokslininkų: Detleffseno, Gimbutos, von Haxthausen ir Boettcherio išvedžiotimus ir Presslerio etninio tipo architektūros žemėlapi.

Toliau nagrinėjau buvusius Lietuvos valdovų reikalavimus. Atkelta iš 2-o psl.

KREIPKITĖS DABAR DĖL Social Insurance Number

Valdžia išleidžia Social Insurance Number korteles vietose nedarbo draudimo numerių, kuriuos daugumas dirbančiųjų iki dabar turėjo.

Nauji numeriai padės valdžiai naudotis moderniais įtaisais metodais didesniai produktyvumui pasitaraujant nedarbo draudime, taip pat kituose bendruomenės pasitaravimuose kaip numatoma pensijos plane. Dėl šių priežasčių kviečiame jus dabar kreiptis Social Insurance Number reikalui, nors jūs ir nemokate nedarbo mokesčio.

JEI JŪS ESATE TARNAUTOJAS, jūsų darbdavys duos jums prašymo formą. Užpildykite ir greitai grąžinkite.

JEI JŪS ESATE BEDARBIS ir gaunate nedarbo pašalpą, užpildykite prašymą, kada esate Nedarbo Draudimo Komisijoje (U. I. C.) istaigoje arba pasiųskite paštu. JEI JŪS ESATE DARBDAVYS registruotas Komisijoje, automatiškai gausite prašymų formas. Jei nesate registruotas Komisijoje, prašau susisiekti su vietos U. I. C. istaiga ir formos jums bus prisiųstos. Išalinkite prašymų formas. tarnautojams, užpildytas grąžinkite kartu, ne atskirai, Komisijai.

JŪS GALITE PADĖTI UŽPILDYDAMI SAVO
PRAŠYMĄ GREITAI IR TEISINGAI.

UNEMPLOYMENT INSURANCE COMMISSION

OTTAWA

UTC—164A.

ST. CATHARINES, ONTARIO

PAGERBTI PIRMIEJI SVĖČIAI IŠ UŽ GELEŽINĖS
UŽDANGOS.

Prieš kelis metus atsipalaidavus Lenkijos sienai atsirado daugiau tautiečių iš okupuotos mūsų tėvynės. Tokia prasiveržėlė teko susilaukti šiais metais, kuomet sausio mėnesio pradžioje į St. Catharines iš Lenkijos atvyko Jadviga Račkaitė ir praėjusių metų gale A. Ališauskienė ir P. Polgrimienė susilaukė savo brolio sūnų Vitą Antaniną.

Juodu abudu iš okupuotos Lietuvos yra išvažiavę 1957 metais pasinaudodami tuo laiku vykdoma lenkų emigracija. V. A. iki emigracijos gyveno pačiame Vilniuje ir dirbo įmonėje šaltkalviu. Dabar gyvena atgautose žemėse. Toje apylinkėje lietuvių kaip ir nėra, vienas kitas išsklaidytas plačiuose plotuose. V. A. į St. Catharines atvyko tik keliems mėnesiams paviešėti pas tetą ir balandžio 4 d. grįžta atgal į Lenkiją. Nors buvo daromos pastangos pasilikti Kanadoje, bet pasirodė iš Lenkijos atvykusiems atsilankyti, nėra galimumo Kanadoje pasilikti. Reikia tikėtis, kad V. A. po kelių mėnesių vėl galėsime pasveikinti ir jau ne kaip svečią, bet nuolatini St. Catharines gyventoją.

Jadviga Račkaitė, dabar Stundžienė, yra kilimo ir iki emigravimo į Lenkiją gyveno Tverčiaus apylinkėje, Švenčionių ap. Tai grynai lietuviškas Vilniaus krašto kampelis laisvės nematęs nė vienos dienos, nes ir 1939 m. Lietuvai atgavus dalį Vilniaus krašto, šiai apylinkėi likimas lėmė pasilikti už padiktotos Lietuvos sienų ribos, taip vadinamoje Baltgudijoje. J. R. Lenkijoje gyveno pačioje sostinėje Varšuvoje ir dirbo ligoninėje slaugiama sesele. Į St. Catharines atvyko K. Stundžios iškviesta kaip sužadėtinė ir š. m. pradžioje sauso mėnesio sumainė aukso žiedelius. Dėka K. S., kolonija gauvo nuolatinę gyventoją, o K. S. mylimą žmonelę. Tai tikras pavyzdys kitiems berniukams kuriant savo šeimyninius židinius, kaip galima ir be svetimtaučių surasti daug vertingesnę ir meilesnę sąvą-

ją tautietę — lietuvaite. Tad naujai st. catharinietei ir K. Stundžiai nuosirdžiai linkime daug skaidrių ir saulėtų dienų ateities gyvenime.

St. Catharines VKLS-gos skyrius džiaugdamasis, kad jo remiami ir propaguojami ryšiai su Lenkijoje gyvenančiais lietuviams netik nenutrūksta, bet ku tolyn labiau plečiasi ir atneša vis geresnius vaisius, ir pagerbdamas pirmuosius į St. Catharines iš už geležinės uždangos atvykusius svečius vasario 23 d. Jadvigai R. — Stundžienei ir V. Antaninui pagerbimo susirinkimą ir vakarienę. Tai buvo draugiškas daugiau šeimyninis subūvimas, pasidalinimas išpūdžiais bei prisiminimais. Visiems yra nepaprastai įdomu, ypatingai iš gimtos šalies, išgirsti ką nors naujesnio ar geresnio.

Iškilmes pradėjo namų šeimininkas L. Šajauka sveikintu svečius ir nušveidamas šio suėjimo tikslą, po to permėję žodį šio suėjimo iniciatoriai. J. Kovas.

ST. CATHARINES SLA
278 KUOPOS VISUOTI
NAS SUSIRINKIMAS

Įvyko 1964 m. kovo 1 d. P. Polgrimo namuose. Buvo balsavimas į Pildomąją Tarybą ir patvirtinta esamoji kuopos valdyba kitiems metams. Dabartinės v-bos sąstatai: p. kas Z. Piliponis, vice-pirm. A. Švažas, sekret. K. Jonušas, išdininkė A. Ališauskienė, fin. sekr. P. Polgrimas ir v-bos narys M. Sauka.

Nutarta šiais metais iškilmingai paminėti kuopos įsteigimo dešimtmetį. Iškilmes numatoma rengti vidurvasaryje, bet jau dabar pavesta v-bai tuo rūpintis. Pirmininkui Z. P. pranešus, kad turime iš užsienio garbingą svečią, V. Antaniną ir suakutvininkui kuopos narį J. Paukštį, susirinkusieji svečią pagerbdami paplojo rankomis, o suakutvininkui sugiedojo ilgusią metų. Po susirinkimo P. Polgrimienė visus pavaišino. j.

VISUS KVIEČIAME ATSLANKYTI Į AUŠROS VARTŲ SALEJE RUOŠIAMĄ ŠI ŠEŠTADIENĮ IR ŠI SEKMADIENĮ

JURGINIŲ KERMOŠIŲ

- BALANDŽIO MĖNESIO 18 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ, NUO 4 VAL. PO PIETŲ IKI 11 VAL. VAKARO, IR
- BALANDŽIO 19 DIENĄ, SEKMADIENĮ, NUO 11 VAL. RYTO IKI 5 VAL. PO PIETŲ

- KERMOŠIUJE GALĖSITE ĮSIGYTI ĮVAIRIŲ RANKDARBIŲ, MEDŽIO DROŽINIŲ, SIUVINĖJIMŲ IR KT.
- GALĖSITE IŠBANDYTI LAIMĘ LOTERIJOSE,

- LAIMĖS RATUOSE, BINGO IR P-LIŲ LENKTYNĖSE
- VEIKS BUFETAS SU ĮVAIRIAIS SKANUMYNAIS
- ŠEŠTADIENIO VAKARĖ BUS ŠOKIAI

Montrealio Skautai ir Skautės.

MONTREAL

MOTINOS DIENA
MONTREALYJE

bus minima gegužės 10 d. A. Vartų salėje gegužės 10 d., 5 val. po pietų. Paskaita bus Dr. J. Girniaus, iš Bostono, solistė p. Valterienė iš Londono, Anglijos; be to, mokiųjų šokiai ir kt.

AUKSTESNIŲJŲ KURSŲ egzaminai paskirti balandžio 25 dieną šeštadienį. Trečią kursą šiemet baigia 5 kursantai.

VISI SKAUTAI-TĖS

renkasi tunto sueigai 3.30 v. Aušros Vartų salėje šį šeštadienį, balandžio 18 d.

KLK MOTERŲ DR-JOS

Montrealio skyriaus metinis susirinkimas pr. sekm. buvo tiek negausus, kad nepajėgė nė naujos valdybos išrinkti. Narių abuojaus Dr-jos reikalams tęsiasi jau ilgesnį laiką ir jau pradėdama susirūpinti šios organizacijos, savo laiku labai gražiai veikusios, likimu. Pernai išrinktos v-on 2 narės dėl šios beviltiškos padėties iš pareigų greitai pasitraukė ir v-ba savo kadenciją baigė nepilnam sąstate. V-ba darė ką galėjo, kad išjudintų dr-jos veiklą. Narių abuojaus ypatingai išryškėjo šiam praėjusiam susirinkime. Nutarta gegužės 24 d. šaukti kitą susirinkimą, prieš tai bandant kaupti visas nares, nurodant Dr-ją laukiantį likimą. Nesinori tikėti, kad mūsų moterys taip pavargo ir išsisėmė, kad leis savo gražiai organizacijai užgesti. Narė.

VISOMIS ORGANIZACIJOMS MONTREALYJE

Sukako 20 metų nuo mirties I-jo ir IV-jo Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos. Daugelis lietuvių kolonijų šią sukaiktį paminėjo. Būtų gražu, kad neatsilikty ir Montrealio lietuviai. Šiam reikalui aptarti, balandžio 19 d., sekmadienį, po 11 val. pamaldų, Aušros Vartų parapijos posėdžių kambaryje, yra kviečiamos Montrealio lietuvių organizacijų atstovų posėdis. Inicijatoriai.

PRIEŠVESTUVINĖ
STAIGMENA

ši savaitgalį buvo suruošta Ingridai Peigelytei ir Robertui Kinui, pas pp. Janulionius. Dalyvavo arti 100 asmenų, kurie besituokiantiems pareiškė daug gražių linkėjimų ir apdovanojo gausiomis vertingomis dovanomis.

SOL. A. KEBLIO

rečitalis koncertas šeštadienį turėjo gerą pasisekimą: ir meniška ir žmonių atsilankymo prasme. Plačiau apie koncertą seks.

MĖLYNASIS SLĖNIS

ski sezoną užbaigė sekmadienį. Atsilankė lietuvių pp. Intai, Morkūnai, A. Vapšas, p. Skaisgiris, J. Ladyga ir kt.

DR. J. ŠEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.
trečiadienį 7-9 p. m.
šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

PARENGIMŲ
KALENDORIUS

Balandžio 18-19 d. Jurginių kermosius A.V. salėje. Ruošia skautai.

Balandžio 18 d. Liet. karių veetranų „Ramovės“ vakaras Šv. Kazimiero salėje.

Balandžio 25 d. Aušros Vartų choro koncertas A.V. salėje.

Gegužės 2 d. A. V. salėje NPM seserų 10-čio minėjimas ir sol. P. Bičkineės koncertas.

Motinos diena gegužės 10 d., 5 val. po pietų Aušros Vartų salėje.

1965 m. Spaudos balius vasario 6 d.

AUŠROS VARTŲ
PARAPIJOS ŽINIOS

Jurginių mugė

Kiekvienais metais Šv. Kazimiero šventės proga įvairios vietovės lietuvių skautai rengia tradicines „Kaziuko muges“, panašiai kaip būdavo Vilniuje. Montrealio lietuvių skautai ir skautės šiais metais pirmą kartą panašią mugę ruošia skautų globėjo šv. Jurgio šventės proga, ateinantį šeštadienį ir sekmadienį. Jeigu mes visi nuolat kartojame, kad jaunimas yra mūsų tautos ateitis, tai stenkimės to jaunimo neužmiršti, bet jo darbus ir pastangas remti. Visi atsilankykime į šią mugę, kuri tęsis net dvi dienas mūsų parapijos salėje. Pamatykite labai įdomių dalykų ir pasigėrėsite mūsų jaunimo darbais. Ateikite nevalę su visa šeima, nes čia bus prigiminta visokių skanių valgių ir gėrimų. Tokiu būdu parėmsite jaunimą, kuriam dabar lėšos labai reikalingos įsigyti palapinės ir naujos stovyklavietės įrengimui. Nuo vyresniųjų paramos ir supratimo priklausys mūsų jaunimo veiklos pasisekimas.

Rinkliava praėjusio sekmadienio 225 dol.

JUOZAS LAURINAITIS,

ilgą laiką nuomavęs groserio krautuvę iš J. Paplausko, šiuo metu yra nupirkęs su ten esamu pastatu ir tinkamą.

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.

Sun Life Building
Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir
861-8479

ADVOKATAS

JOSERH R. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

LIETUVIŲ KARIŲ VETERANŲ S-GOS „RAMOVĖ“
MONTREALIO SKYRIUS

balandžio mėn. 18 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje ruošia

VAKARĄ

Programoje: 2-ju veiksmų linksma komedija

„PASIUNTINYS JONAS“

Vadovauja: R. Simaniūskis.

Vaidina: D. Barteškaitė, R. Barteškaitė, B. Bagdžiūnas,

A. Piešinis, R. Simaniūskis. Apšvietimas: Z. Lapino.

• LOTERIJA • BUFETAS • ŠOKIAI

Pradžia 7 v. v. Įėjimas \$1.50. Moksleiviams \$1.00

JOE'S BUTCHERY & GROCERY

J. LAURINAITIS

ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.
ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS SVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ
DESRŲ GAMYBOJE.

VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.

PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽININGAS Į VISAS MIESTO DALIS.

1918 FRONTENAC ST. Montreal.

LA 4-0209.

mai atremontavęs, pritaikęs krautuvę pagal visus patogumus maisto produktams laikyti ir pardavinėti. Kviečia visus įsitikinti nuosirdžiai šį žinungu patarnavimu aprūpinant jo gamybos šviežioms ir rūkytoms dešroms ir kitais maisto produktais — galima pašaukti telefonu, nes pristatymas į visas miesto dalis greitas ir sąžiningas.

Žiūr. skelbimą.

INCOME TAX
PRANAS TAUTKUS,

buvęs mokytojas,
turi daug prityrimo užpildyti visokius Income Tax blankus.
Kreiptis asmeniškai arba skambinti tik šiomis dienomis ir valandomis:
Šeštadieniais nuo 1-5 v. PM.
A. Matulio bute:
7686 Edward St., LaSalle.
Tel. 366-3805.

Sekmadieniais 1-5 v. PM.

Restorane Kaunas.

2587 Ontario St. East.

Tel. 525-0196.

Taipgi jis užpildo visokius pensijų ir emigrac. blankus.

DAINUOJAM SU
LIONE JUODYTE

Esant dideliui pareikalavimui lietuviškų dainų čia noriu pranešti, jog dabar lengvai galima įsigyti Lionės Juodytės plokštelės Kanadoje.

Lionės Juodytės yra išleistos šios plokštelės:

1. Mano Lietuvos prisiminimai — 14 lietuviškų dainų.
2. Lionė Jodis at Town Hall — 14 songs in 5 languages.
3. Dainuojame su Lione — 16 lietuviškų dainų.

Visos plokštelės yra „High Fidelity, Long Play, (33 1/3 RPM)“ greitas pristatymas bile kur Kanadoje. Kaina \$6 viena. Užsakymus prašoma siųsti kartu su čekiu šiuo adresu: F. R. Kušleika: 1837 Emard Ave., Montreal 20, telef. 769-6107 (vak).

I.G.ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

TAUPYK IR SKOLINKIS

SAVO KREDITO KOOPERATYVE

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santaupos apdraustos vienu milijonu dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,5%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; dieną — antradienį, trečiadienį ir ketvirtadieniais nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje: sekmadien. nuo 10.45 iki 12.30 val. 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472: trečiadien. nuo 7 iki 9 v. vak. ir penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

BALETO KONCERTAS

Balandžio 25 d. Toronte įvyksta dėmesio vertas baleto koncertas: du jaunosios kartos lietuvių iš Holiwoodo, Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas išpildys Čaikovskio, Liszto ir kitų autorių kūrinis, o taip pat lietuvišką popurį. Jaunieji baletininkai šiuo metu duoda koncertą įvairiose lietuvių kolonijose USA. Jūs globoja Pasaulio liet. bendruomenės valdyba Klivelande. Toronte koncertą rengia Toronto liet. b-nės v-ba.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen salos (1967 m. pas. parodos vieta).
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5360 Beaubien, Apt. 4. Rosemount.

District Estate
Brokers Inc.

MONTREAL REAL ESTATE

BOARD NARIAI

3907 Rosemont Blvd.

Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.

A. Gražys — 739-9328

P. Jasutis — LA 2-7879

M. Roth — RE 7-9353

10 METŲ PATIRTIS

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS

1855 WELLINGTON ST.

Tel. WE 2-0644.

TAISAU IR PARDUODU

ZEMOMIS KAINOMIS

LAIKRODZIUS IR JUVELYRUS.

ALLIANCE
REALTIES INC.
Montreal Real Estate Board
Nariai.

D. Baltrukonis RE 7-0844

P. Rudinskis HU 1-2957

J. Skučas RA 2-6152

Sklypai, residenciniai namai,

apartmentai, investacijos,

mrogyčių parūpinimas.

„LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827

Santaupos apdraustos vienu milijonu dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,5%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; dieną — antradienį, trečiadienį ir ketvirtadieniais nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje: sekmadien. nuo 10.45 iki 12.30 val. 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472: trečiadien. nuo 7 iki 9 v. vak. ir penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

TORONTO

SV. JONO KR.
PARAPIJOJE

gegužės 2 d. įvyksta ankstyvesnės lietuvių emigrantų kartos pagerbimas. Norima sueti su anksčiau atvykusia lietuvių karta į glaudesnius ryšius, juos pagerbiant už jų jū atliktus didelius nuopelnus lietuvių.

Kat. Moterų dr-jos vestas drabužių vaju praėjo su dideliu pasisekimu: išsiūsta per šešiasdešimt siuntinių su dra bužiais lietuviams į Suvalkų trikampį. Siuntimo išlaidas padengė Šv. Jono Kr. parapija.

Pirmosios Komunijs iškilmes parapijoje įvyks gegužės 24 d., sekmadienį. Ikiybės pamokos vyksta antradieniais ir ketvirtadieniais 6.30 val. vakare, o sekmadieniais po 11 val. pamaldų muzikos studijoje. Tėvai prašomi šios savaitės laike užregistruoti visus vaikus.

JŪRŲ SKAUTIJOS

Neringos tuntas ateinantį sekmadienį, bal. 19 d. minės šv. Jurgio dieną. Ta proga tuntas dalyvaus Pr. par. bažnyčioje 10 val. mišiose. 3 val. p. p. muzikos studijoje vyks tunto sueiga ir arbatėlė. Tuntas kviečia visus tėvus rėmėjus ir bičiulius dalyvauti.

MOTINOS DIENA

Toronte rengiama gegužės 10 d. Prisikėlimo par. salėje. Kalbėtoja pakviesta seselė Paulė. Meninėje programoje dalyvaus Z. Orentienės baleto studija ir mokyklinio amžiaus jaunimas iš šeštadienės mokyklos ir liet. organizacijų. Parengimą rengia Apylinkės valdyba.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)

(i rytus nuo Dufferin Str.)

Raštinė: LE 4-4451.

JAUNIMO KONGRESAS

Keletą paskutiniųjų metų Kanados liet. kunigų vienybė kasmet pavasarį surengia mokyklinio amžiaus jaunimui suvažiavimą - kongresą. Šiais metais toks vaikų suvažiavimas įvyksta Toronte birželio m. 27 d., šeštadienį. Suvažiavimui rengti sudaromas komitetas. Kadangi didžioji lietuvių vaikų dalis gyvena miestuose, yra mintis jaunimo suvažiavimą daryti Toronte užmiesty. Tam yra gauta graži vieta Woodbridge miestelyje, 20 mylių nuo Toronto, vietovė yra kurortinė, prie gerų kelių, turinti patogias patalpas (sporto stadioną) ir tūkstancio akerių Toronto miesto parką ant Humber upės krantų.

MIRĖ A. A. S. VOSYLIUS

Sekmadienio rytą šv. Juozapo ligoninėje mirė a. a. Stasys Vosylis, 68 metų amžiaus. Velionis negalavo, o praėjusį šeštadienį prasidėjo širdies sutrikimai. Velionis buvo labai ramaus būdo. Laidojamas trečiadienį iš Prisikėlimo par. bažnyčios šv. Jono lietuvių kapinėse. Velionis išaugino šešius vaikus.

GAISRO DRAUDIMAS:

GAISRO POLICY DUODA DRAUDIMĄ TIK NUO:

1. Gaisro
2. Perkūnijos
3. Tikrų, anglinių ar dirbtinių dujų sprogo.

TODĖL BŪTINA YRA TURĖTI PRIEDĄ.

RESIDENCINIS PRIEDAS DUODA DRAUDIMĄ NUO:

1. SPROGIMO (išskyrus elektros ar vandens slėgimą).
2. UŽKRINTANČIŲ DAIKTŲ (išskyrus stiklams).
3. LĖKTUVO UŽKRITIMO AR MAŠINOS ĮVAŽIAVIMO (išskyrus nuosavos)
4. PERKŪNIJOS ŽALĄ INVENTORIUI
5. ŽMONIŲ SĄMYSIO VEIKSMUS
6. VANDENS NUOSTOLIUS, VAMZDŽIAMS SPROGUS, VANDENIUI ISSIVERŽUS (platesnis paaškinimas)
7. DŪMŲ
8. CHULIGANIZMO (Platesnis paaškinimas)
9. VĖJO AR AUDROS SU LIETUMI (platesnis paaškinimas)

YRA MOKAMA NUO 1-MO DOLERIO:

GAISRO, PERKŪNIJOS, SPROGIMO, DŪMŲ NUOSTOLIAI. Už KITŲ NELAIMIŲ NUOSTOLIUS 1-mi \$ 50.00 YRA NEMOKAMI.

ADAMONIS INSURANCE

AGENCY INC.

ATSTOVAUJA: ROYAL LONDON & LANCASHIRE
DRAUDIMO B-VĖMS.

TEL: 722-2472

GAISRAS — AUTOMOBILIAI — ATSAKOMYBĖ
— GYVYBĖ

10-TIEJI DARBO METAI